

Instructie voor de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach van het Leerplein Zuid-Kennemerland en IJmond

De colleges van B&W van de gemeenten vallend onder de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten Zuid-Kennemerland en IJmond,

Gelezen het voorstel van december 2024;

Gelet op:

- artikel 16, lid 4, van de Leerplichtwet 1969 en de Wet van 6 december 2001 tot wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra in verband met de invoering van de verplichting voor het bevoegd gezag tot het melden van voortijdige schoolverlaters die niet meer leerplichtig zijn en de verplichte melding van ongeoorloofde afwezigheid, alsmede van de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en het monitoren van jongeren in een kwetsbare positie;
- artikel 17 van de Leerplichtwet 1969 betreffende het aangaan van een gemeenschappelijke regeling betreffende het toezicht op naleving van de Leerplichtwet

Overwegende:

- dat het wenselijk is om de samenhang tussen het toezicht op de naleving van de leerplicht en het doorstroompunt in de instructie vast te leggen alsmede om de bestaande instructie voor de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach aan nieuwe regelgeving en nieuwe inzichten aan te passen;
- dat het wenselijk is om regionaal, binnen het werkingsgebied van de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, op dezelfde manier te handelen i.v.m. rechtsgelijkheid van jongeren en deze handelwijze vast te leggen in deze instructie

Besluiten:

de instructie voor leerplichtambtenaar/doorstroomcoach vast te stellen als volgt:

Artikel 1. Begripsbepalingen

- a) de wet: de Leerplichtwet 1969;
- b) de wetgeving doorstroompunt: de Wijzigingswet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op de expertisecentra van 6 december 2001 en de Wet van 15 juni 2018 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake regionale samenwerking voortijdig schoolverlaten en jongeren in kwetsbare posities en de Regeling Regionale Aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024;
- c) Leerplein: het regionale bureau voor leerplicht en Doorstroompunt in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond. Dit bureau voert de leerplicht uit voor de gemeenten in Zuid-Kennemerland, Doorstroompunt-taken voor alle gemeentes in de regio. Het Leerplein is de uitvoeringsorganisatie van een gemeenschappelijke regeling onder de naam "GR schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten Zuid-Kennemerland en IJmond".
Facilitair is het Leerplein ondergebracht bij de gemeente Haarlem;
- d) bestuur: het Gemeenschappelijk Orgaan van de Gemeenschappelijke Regeling, bestaande uit de wethouders onderwijs van de zeven deelnemende gemeenten;
- e) college: burgemeesters en wethouders van de afzonderlijke gemeenten;
- f) leerplichtambtenaar/doorstroomcoach: de ambtenaar, door het college van burgemeester en wethouders benoemd in de functie van leerplichtambtenaar, die de eed of belofte als bedoeld in artikel 16 van de leerplichtwet heeft afgelegd; de ambtenaar die door de faciliterende gemeente is aangesteld als ambtenaar die belast is met de werkzaamheden die voortvloeien uit de wetgeving Doorstroompunt;
- g) Bureau CAREL: Centrale Administratie RMC en Leerplicht (RMC heet sinds 1 januari 2024 Doorstroompunt); in september 2006 gestart als zelfstandig bureau dat de gemeenschappelijke administratie voor de gemeenten de regio Zuid-Kennemerland en IJmond voerde. Inmiddels onderdeel van het Leerplein;
- h) administratief medewerker: de ambtenaar die belast is met de ondersteuning van de leerplichtambtenaar/ doorstroomcoach, onder andere door het verrichten van handelingen ten behoeve van de leerlingenadministratie en het uitvoeren van controles;
- i) directeur: hoofd in de zin van artikel 1 onder d van de wet, dat wil zeggen degene die met de leiding van de school of de instelling is belast, dan wel degene die in opdracht van het bevoegd gezag

de opgave van voortijdig schoolverlaten doet als bedoeld in artikel 28 en 28a Wet voortgezet onderwijs (VO), artikel 47a en 47b Wet op de Expertisecentra (WEC) en artikel 8.1.8. en 8.1.8a Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB);

- j) ouders/verzorgers:
de in artikel 2, eerste lid, van de wet bedoelde personen;
- k) jongere: een persoon in de leeftijd van 5 tot 18 jaar die leerplichtig of kwalificatieplichtig is (leerplicht); of een persoon in de leeftijd van 18 tot 23 jaar die een startkwalificatie dient te halen (Doorstroompunt);
- m) Doorstroompunt-regio:
Doorstroompuntregio Zuid-Kennemerland en IJmond, regio 25, is een van de 39 Doorstroompunt-regio's in Nederland
- n) voortijdig schoolverlaten (vsv):
het stoppen met of uitvallen uit een opleiding zonder in het bezit te zijn van een startkwalificatie (minimaal HAVO of MBO2) van jongeren in de leeftijdscategorie van 12 tot 23 jaar;
- o) jongeren in kwetsbare positie (jikip):
jongeren die afkomstig zijn uit het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs, de basisberoepsgerichte leerweg van het VMBO en de Entree-opleiding (niveau 1) van het MBO.

Artikel 2. Preventie

1. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach verschaft in een zo vroeg mogelijk stadium pro-actief informatie aan leerlingen, ouders en betrokken instellingen, o.a. door middel van voorlichting via het internet, in schoolgidsen, brochures en door beantwoording van telefonische vragen.
2. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach controleert actief bij het ROC/MBO of de jongeren die het VMBO met een diploma hebben verlaten zich al hebben aangemeld/ingeschreven voor een vervolgopleiding. Indien nodig en gewenst bemiddelt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach bij het inschrijven voor een vervolgopleiding.
3. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach draagt er zorg voor dat jaarlijks afstemming plaatsvindt met het onderwijsveld. Het management van de scholen (PO, VO, MBO en (V)SO) in het werkgebied wordt minimaal een maal per jaar geïnformeerd over de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach. Er wordt gewezen op de aandachtspunten en de afspraken omtrent het melden en vervolgen van verzuim en een toelichting gegeven op de prioriteiten, gewijzigde wetgeving etc.
4. De school zorgt voor georganiseerde (preventieve) afstemming en voert overleggen met relevante ketenpartners waaronder de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach, het onderwijsveld, zorginstaties, het Centrum voor jeugd en gezin (CJG), Sociale wijkteams, enz. Ketenpartners bespreken met ouders en jongeren met een complexe problematiek de mogelijkheden van terugkeer naar school in een multi-disciplinair overleg (MDO). Er wordt afgestemd welke acties vereist zijn en wie welke taken op zich neemt. Ontwikkelingen rondom ondernomen acties worden teruggekoppeld aan de betrokkenen.
5. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach draagt er zorg voor dat de voor hem geldende afspraken uit het regionale convenant betreffende de verwijzindex risicojongeren worden nageleefd.
6. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach handelt zo veel mogelijk conform de Methodische aanpak schoolverzuim (MAS)/de routekaart Doorstroompunt. Indien dit niet mogelijk is dan legt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach in het dossier van de desbetreffende jongere uit waarom hij/zij een andere aanpak hanteert, volgens het "pas toe of leg uit"-principe.
7. Op de scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en MBO worden door de leerplichtambtenaar/doorstroomcoaches preventieve spreekuren gehouden conform het daarvoor opgestelde regionale "protocol spreekuren".¹ Tijdens dit spreekuur worden jongeren die veelvuldig te laat komen of spijbelen gesproken, al voordat de wettelijke meldtermijn van 16 uur in vier weken is bereikt. Doel hiervan is om te voorkomen dat het verzuimgedrag escaleert en mogelijkerwijs uitmondt in voortijdig schoolverlaten.
De school waar het spreekuur wordt gehouden doet een melding "overig verzuim" via het verzuimloket van DUO. Dit is de wettelijke basis waarop een leerplichtambtenaar/doorstroomcoach een (preventief) gesprek met een jongere mag aangaan (AVG). Tijdens het preventieve spreekuur worden, conform het regionale beleid omtrent het voorkomen en bestrijden van verzuim en thuiszitten (regionaal verzuimprotocol en regionaal thuiszitterspact), alle verzuimende jongeren gesproken die de school bezoeken, ook als ze van buiten de eigen regio komen. Dit is tevens in het kader van de rechtsgelijkheid: jongeren binnen één school worden gelijk behandeld.

Artikel 3. Leerlingenadministratie en controle absoluut verzuim

(artikel 19 Leerplichtwet; artikel 3 Leerplichtregeling)

1) De gemeente Velsen hanteert als uitgangspunt dat de scholen zelf verantwoordelijk zijn voor verzuimmeldingen en voert alleen preventieve spreekuren uit op verzoek van de scholen.

1. Er is een leerlingenadministratie, die wordt bijgehouden door de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach en de administratief medewerker.
2. In de leerlingenadministratie worden de persoonsgegevens opgenomen van alle in de gemeentelijke basisregistratie personen (BRP) opgenomen personen in de leeftijd van 0 tot en met 22 jaar. De bewaartermijn van de gegevens is conform de selectielijsten van de Archiefwet, de AVG en de Wpg. Indien er geen bewaartermijn is aangegeven wordt binnen de GR zelf een redelijke bewaartermijn gesteld.
3. De mutaties in de basisregistratie personen met betrekking tot de in lid 2 bedoelde personen worden ten minste wekelijks en zo mogelijk dagelijks in de leerlingenadministratie verwerkt.
4. De administratief medewerker controleert of de mutaties van de verschillende scholen met betrekking tot in- en uitschrijvingen van jongeren binnengekomen zijn. De leerplichtambtenaar onderneemt actie naar directeuren van scholen en instellingen die in gebreke gebleven zijn.
5. Blijkt uit het contact met de directeur dat deze verwijtbaar in gebreke blijft, dan voert de leerplichtambtenaar hierover een gesprek met de directeur.
6. De leerplichtambtenaar kan het verwijtbaar in gebreke blijven van de directeur signaleren bij de Inspectie van het Onderwijs, indien hij/zij van mening is dat deze maatregel kan leiden tot het opheffen van de overtreding dan wel het voorkomen van herhaling daarvan (zie verder artikel 20).
7. De administratief medewerker controleert aan het begin van het schooljaar (teldatum is 1 oktober) en daarna maandelijks of alle leer- en kwalificatieplichtigen overeenkomstig de bepalingen van de wet als leerling op een school of onderwijsinstelling zijn ingeschreven. Bij een vermoeden van absoluut verzuim wordt een brief verstuurd aan de ouders en wordt eventueel contact opgenomen met de laatste school van inschrijving. In de brief aan ouders is aangegeven dat binnen 10 werkdagen gereageerd dient te worden. Als wordt teruggemeld dat er wel sprake is van een schoolinschrijving dan wordt dit gecontroleerd. Wanneer er geen reactie is gekomen op een tweede brief en de verdenking van absoluut verzuim blijft bestaan volgt een actie zoals omschreven in artikel 8 van deze instructie (absoluut verzuim).
8. Tegenover een bericht van uitschrijving van de ene school staat voor jongeren tot 18 jaar zonder startkwalificatie een bericht van inschrijving van een andere school. Als deze registratie niet sluitend is, volgt in eerste instantie contact met de school die de uitschrijving (zonder kennisgeving van bestemming) gemeld heeft. Wanneer deze geen duidelijkheid kan geven wordt schriftelijk of telefonisch contact gezocht met de ouders van de jongere.
9. Bij verhuizing buiten de regio worden de schoolhistorische gegevens gezonden naar de nieuwe woongemeente.
10. De administratief medewerker stuurt de niet leerplichtige voortijdig schoolverlater een brief met het verzoek de vervolgopleiding en/of eventueel werk te melden en doet tevens het aanbod om contact op te nemen met een doorstroomcoach.

Artikel 4. Leerlingdossier

1. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt slechts een leerlingdossier aan over een jongere indien hij/zij telefonische, e-mail- of schriftelijke contacten heeft met de jongere of derden over diens:
 - a. vervangende leerplicht; en/of
 - b. vrijstelling van inschrijving; en/of
 - c. vrijstelling van schoolbezoek; en/of
 - d. (vermoeden van) absoluut verzuim; en/of
 - e. (vermoeden van) relatief of overig verzuim; en/of
 - f. (vermoeden van) voortijdig schoolverlaten; en/of
 - g. situatie die leidt tot bespreking in een (preventief) georganiseerd overleg (ZAT/MDO) indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim; en/of
 - h. signalen die uiteindelijk kunnen leiden tot een van bovenstaande situaties.
2. In het leerlingdossier zijn de volgende gegevens opgenomen (deels afkomstig uit BRP, deels van school of uit verzuimmeldingen, deels toegevoegd door de administratief medewerker of de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach):
 - a. burgerservicenummer, onderwijsnummer of administratienummer;
 - b. voornamen en achternaam;
 - c. geslacht;
 - d. geboortedatum en -plaats;
 - e. nationaliteit;
 - f. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke gegevens van de ouders, voogden of verzorgers;
 - g. school (scholen) van inschrijving, met gevolgde klassen en/of onderwijssoort;

- h. kennisgeving(en) van beroep op vrijstelling van inschrijfplicht;
 - i. kennisgeving(en) van (vermoedelijk) schoolverzuim;
 - j. melding(en) van het verzuim geleverd door de school via het DUO verzuimloket in het Register Onderwijsdeelnemers;
 - k. verzuimoverzicht en aanvullende informatie van school of onderwijsinstelling
 - l. aanvragen en behandeling van aanvragen voor vrijstelling van schoolbezoek;
 - m. afschrift van correspondentie met betrekking tot de jongere indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim;
 - n. verslagen van gesprekken met dan wel over de jongere indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim;
 - o. aantekeningen en notities met betrekking tot de jongere indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim;
 - p. afschrift van de melding aan de Sociale Verzekeringsbank;
 - q. afschrift van de Halt-verwijzing;
 - r. afschrift van proces-verbaal opgemaakt tegen de jongere of diens ouders;
 - s. eventueel behaalde diploma's/startkwalificatie.
 - t. persoonlijke omstandigheden die voor het halen van een startkwalificatie meegewogen moeten worden indien er sprake is van ongeoorloofd schoolverzuim.
3. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach verstrekt slechts gegevens uit het leerlingdossier aan derden binnen de grenzen die daaraan worden gesteld door de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg).

Artikel 4a Wet politiegegevens (Wpg)

1. In het registratiesysteem CAREL wordt informatie verwerkt die betrekking heeft op een mogelijke overtreding van de leerplichtwet. Deze overtreding kan uiteindelijk leiden tot het opmaken van een proces-verbaal door de leerplichtambtenaar die tevens BOA is.
2. In de regio Zuid-Kennemerland en IJmond is ervoor gekozen alleen die gegevens in CAREL onder de Wet politiegegevens (Wpg) te laten vallen die betrekking hebben op de strafrechtelijke afhandeling van de overtreding (en dus niet alle gegevens in de afhandeling van de melding van het vermoedelijk ongeoorloofd verzuim).
3. Het registratiesysteem CAREL is ingericht conform de eisen van de Wpg.
4. De toegang tot de onder de Wpg vallende gegevens is vastgelegd in een autorisatiematrix. Daarin opgenomen zijn alle leerplichtambtenaren en de administratief medewerkers van het Leerplein. De laatsten hebben toegang tot de gegevens vanwege hun ondersteunende rol bij de administratieve verwerking van het proces-verbaal en de afhandeling ervan. Vier keer per jaar vindt een check op de autorisatiematrix plaats.
5. Voor de gebruikers van registratiesysteem CAREL is bij de dienstverlenende partij, Eljakim Information Technology, een audit gedaan die heeft geleid tot het afgeven van een goedkeurende verklaring in een TPM (Third Party Memorandum).
6. Voor de gemeenten in Zuid-Kennemerland wordt de audit op het naleven van de Wpg in zijn geheel afgehandeld bij de faciliterende gemeente Haarlem. Daar worden ook de intern te regelen zaken als een register van verwerkingen bijgehouden. Voor de gemeenten in de IJmond, die niet deelnemen aan perceel 2 van de Gemeenschappelijke Regeling, geldt dat zij, voor zover het de inrichting van CAREL betreft, kunnen meeliften op de audit die in Haarlem wordt gedaan. De auditor zal daarvoor een TPM afgeven. Die kan worden overlegd aan de eigen auditor. Zaken die intern geregeld moeten worden, zoals het invullen en bijhouden van het register van verwerkingen en verdere interne afspraken vallen binnen de scope van de audit die in de IJmond-gemeenten wordt gedaan.

Artikel 5. Verlof wegens andere gewichtige omstandigheden

(artikel 14, derde lid, tweede volzin Leerplichtwet)

1. De leerplichtambtenaar bevestigt de ontvangst van een aanvraag voor verlof terstond aan de ouders en vermeldt in de ontvangstbevestiging de termijn waarbinnen hij/zij een besluit zal nemen. Indien het een aanvraag is die niet meer dan 10 schooldagen betreft wordt deze doorgezonden naar het hoofd van de school om een besluit te nemen en worden ouders geïnformeerd dat de aanvraag is doorgestuurd, conform artikel 2.3 Awb. Een afschrift van de brief aan de ouders wordt aan de betreffende directeur gezonden. Indien de periode tussen de ontvangst van de aanvraag en de aanvang van het gevraagde verlof korter is dan de termijn die redelijkerwijs nodig is om tot een besluit te komen, deelt de leerplichtambtenaar dit bij de ontvangstbevestiging aan de ouders mee en wijst hij/zij de ouders op de mogelijkheid dat zij de wet overtreden indien de aanvraag niet of niet geheel wordt gehonoreerd.
2. De leerplichtambtenaar geeft de ouders een termijn van ten minste een week en ten hoogste drie weken om een onvolledig ingediende aanvraag aan te vullen.

3. De leerplichtambtenaar hoort de directeur over de aanvraag en draagt er zorg voor dat het oordeel van de directeur over de aanvraag schriftelijk wordt vastgelegd.
4. De leerplichtambtenaar draagt er zorg voor dat de zienswijze van de ouders bij een voorgenomen beslissing die geheel of gedeeltelijk van de aanvraag afwijkt, schriftelijk wordt vastgelegd.
5. De leerplichtambtenaar kan de jongere en/of de ouders in de gelegenheid stellen zijn/hun zienswijze kenbaar te maken.
6. De leerplichtambtenaar kan bepalen op welke plaats aan de directeur, de ouders of de jongere de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen aan hem/haar kenbaar te maken.
7. De leerplichtambtenaar legt de behandeling van de aanvraag zorgvuldig vast in het leerlingdossier.
8. Bij de beoordeling van een aanvraag van meer dan tien schooldagen, controleert de leerplichtambtenaar of er sprake is van omstandigheden die buiten de wil of invloedssfeer van de ouder of de leerling zijn gelegen, zoals familieomstandigheden, medische of sociale indicatie. De leerplichtambtenaar neemt een beslissing en deelt deze schriftelijk mee aan de ouders. Een afschrift van de brief aan de ouders wordt aan de directeur van de school of instelling gezonden.
9. De leerplichtambtenaar kan aan een directeur op diens verzoek advies geven over de behandeling en beoordeling van een aanvraag verlof te verlenen wegens andere gewichtige omstandigheden voor een periode van tien schooldagen of minder. Indien de leerplichtambtenaar een dergelijk advies geeft, deelt de directeur aan de leerplichtambtenaar de beslissing op de aanvraag mee.
10. De leerplichtambtenaar kan aan de directeurs van de betrokken scholen en/of instelling(en) gevraagd of ongevraagd een advies geven over het te voeren beleid met betrekking tot aanvragen voor verlof wegens andere gewichtige omstandigheden voor tien schooldagen of minder, met het oog op het bevorderen van de rechtsgelijkheid.
11. Indien er een bezwaarschrift op een besluit als bedoeld in lid 8 wordt ingediend, dan laat de leerplichtambtenaar zich adviseren door de gemeentelijke commissie voor bezwaarschriften.

Artikel 6. Relatief verzuim van leer- en kwalificatieplichtige jongeren

(artikelen 2, lid 1, 4a, 21, 21a en 22 Leerplichtwet)

1. De meldingen van schoolverzuim worden ontvangen door de administratief medewerker. Verzuim van jongeren die onderwijs volgen aan het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs, het primair onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt gemeld via het verzuimloket DUO in het Register Onderwijsdeelnemers. Verzuim van jongeren die onderwijs volgen aan een instelling voor niet-bekostigd onderwijs die nog niet is aangesloten op het Register Onderwijsdeelnemers wordt gemeld middels een kennisgeving (vermoedelijk) ongeoorloofd schoolverzuim. Er wordt een leerlingdossier aangemaakt, of de kennisgeving wordt toegevoegd in het reeds aanwezige leerlingdossier. Binnen een week meldt de administratief medewerker of de leerplichtambtenaar via de verzuim melding in het DUO Register Onderwijsdeelnemers, welke acties er naar aanleiding van de kennisgeving worden ondernomen. Voor jongeren die onderwijs volgen aan een instelling voor niet-bekostigd onderwijs meldt de administratief medewerker of de leerplichtambtenaar binnen een week aan de instelling welke acties er naar aanleiding van de kennisgeving worden ondernomen. Indien de kennisgeving niet door de directeur is gedaan, neemt de administratief medewerker of de leerplichtambtenaar binnen vijf werkdagen contact op met de betrokken medewerker.
2. Na ontvangst van een melding of kennisgeving nodigt de leerplichtambtenaar ouders binnen vijf werkdagen uit voor een gesprek. Indien het verzuim een jongere van 12 jaar of ouder betreft, nodigt de leerplichtambtenaar ook de jongere zelf uit.
3. De leerplichtambtenaar heeft een gesprek met de ouders en/of de leerling en stelt hen in de gelegenheid nadere uitleg over het gemelde verzuim te geven. Daarnaast informeert de leerplichtambtenaar hen over de procedures en de eventuele consequenties. De leerplichtambtenaar maakt een verslag van het gesprek en verstrekt aan de ouders en/of de jongere op hun verzoek een kopie van dit verslag. De gemaakte gespreksverslagen worden opgenomen in het leerlingdossier.
4. De leerplichtambtenaar onderhoudt zo vaak als nodig contact met de ouders/jongere en betrokken organisaties om de ongeoorloofde verzuimsituatie zo spoedig mogelijk te beëindigen.
5. De leerplichtambtenaar draagt zorg voor terugkoppeling in het ZorgAdviesTeam (ZAT) van de school of binnen het MultiDisciplinair Overleg (MDO). Hierin benoemt hij/zij zijn/haar handelwijze, vorderingen in het onderzoek naar het vermeende verzuim of afspraken met de jongere, voor zover deze bekend zijn bij hem/haar en alleen wanneer de jongere al in het ZAT/MDO besproken/gesproken is.
6. De leerplichtambtenaar legt een huisbezoek af wanneer hij/zij dat nodig acht.
7. De consulent van het samenwerkingsverband kan een bemiddelende rol vervullen ten behoeve van de jongere en de ouders bij het zoeken naar een andere school of een zo goed mogelijk passende leerroute, zo mogelijk in overleg met de leerplichtambtenaar.
8. De leerplichtambtenaar draagt er zorg voor dat een kennisgeving van verzuim binnen een zo kort mogelijke periode wordt afgehandeld. De hoogste prioriteit ligt bij het beëindigen van de verzuimsituatie. Ter afronding van de afhandeling bericht de leerplichtambtenaar in ieder geval degene die de kennisgeving heeft gedaan, de ouders en, wanneer het een jongere van 12 jaar of ouder

- betreft, ook aan de jongere zelf. De leerplichtambtenaar kan mededeling doen van de afhandeling aan anderen die bij de verzuimsituatie zijn betrokken. Voor een inhoudelijke teugkoppeling dient er toestemming te zijn verleend door de ouders of de leerling vanaf 16 jaar. De leerplichtambtenaar sluit de melding af bij het verzuimloket van DUO in het Register Onderwijsdeelnemers.
9. De leerplichtambtenaar is bevoegd, conform de MAS, het opmaken van een proces verbaal achterwege te laten en ouders en/of jongere een schriftelijke waarschuwing te geven indien sprake is van:
 - verwijtbaar handelen of nalaten, doch geen kennelijke opzet tot het plegen van een overtreding; en
 - een eerste overtreding waarbij sprake is van zorg; en
 - verzuim van lichte aard (overig verzuim), namelijk minder dan 16 uur in vier aaneengesloten weken.
 10. Blijkt uit het onderzoek als bedoeld in het derde lid dat geen sprake is van vrijstelling, en blijkt dat sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de ouders en/of de jongere die de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, dan kan de leerplichtambtenaar een melding doen bij de Sociale Verzekeringsbank zoals omschreven staat in artikel 17 van deze instructie. Indien de leerplichtambtenaar voornemens is om een melding bij de Sociale Verzekeringsbank te doen, dan roept hij/zij ouders en jongere vanaf 16 jaar op voor een gesprek, waarbij hij/zij betrokkenen uitdrukkelijk kenbaar maakt dat hij/zij voornemens is een melding te doen bij de Sociale Verzekeringsbank.
 11. Blijkt uit het onderzoek als bedoeld in het derde lid dat er geen sprake is van vrijstelling, en blijkt dat sprake is van verwijtbaar handelen of nalaten van de jongere die tevens voldoet aan de criteria voor verwijzing naar Halt, dan kan de leerplichtambtenaar besluiten tot een dergelijke verwijzing. Indien de leerplichtambtenaar die tevens bevoegd is als buitengewoon opsporingsambtenaar besloten heeft over te gaan tot Haltverwijzing, dan roept hij/zij ouders en jongere vanaf 12 jaar op voor een verhoor, waarin hij/zij toestemming vraagt aan ouders (voor jongeren tot 16 jaar) en jongere om door te verwijzen naar Halt. Als de ouder(s) en/of de jongere niet instemmen met de Halt-verwijzing, dan maakt de leerplichtambtenaar direct proces-verbaal op. Er kan in principe één keer een Haltverwijzing worden gemaakt voor een leerplichtovertreding. Alleen in uitzonderlijke gevallen en altijd na overleg met Halt en het OM kan voor een tweede keer een Haltverwijzing worden gedaan. De leerplichtambtenaar stelt middels een verkort proces-verbaal een Haltverwijzing op. De jongere ondertekent de Haltverwijzing en geeft daarmee zijn/haar toestemming. Aan jongere en ouders wordt een brief gestuurd met verwijzing naar Halt. In deze brief staan ook de consequenties beschreven van het niet nakomen van de afspraken. De leerplichtambtenaar stuurt de Haltverwijzing naar Halt. De leerplichtambtenaar licht de school in over de verwijzing en over de afloop van de Haltstraf.
 12. Bij een negatieve afdoening van de Haltstraf maakt de leerplichtambtenaar die tevens bevoegd is als buitengewoon opsporingsambtenaar een proces-verbaal op, nadat er eventueel overleg is geweest met het Openbaar Ministerie.
 13. Blijkt uit het onderzoek als bedoeld in het derde lid dat er geen sprake is van vrijstelling, en blijkt dat sprake kan zijn van verwijtbaar handelen of nalaten van de ouders en/of de jongere die de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt, en komt deze jongere niet meer in aanmerking voor een verwijzing naar Bureau Halt, dan maakt de leerplichtambtenaar die tevens bevoegd is als buitengewoon opsporingsambtenaar proces-verbaal op van zijn bevindingen en zendt dit naar de officier van justitie. Bij het opmaken van een proces-verbaal tegen de jongere wordt tevens een afschrift gezonden aan de Raad voor de Kinderbescherming. Indien hij/zij voornemens is proces-verbaal op te maken, roept de leerplichtambtenaar de ouders en de jongere van 12 jaar of ouder op voor een verhoor, waarbij hij/zij de betrokkenen uitdrukkelijk kenbaar maakt dat hij/zij voornemens is een proces-verbaal op te maken. Het opmaken van een proces-verbaal en een melding doen bij de Sociale Verzekeringsbank (voor leerlingen van 16 of 17 jaar) kan gelijktijdig, maar ook volgend op elkaar plaatsvinden.
 14. Zodra de leerplichtambtenaar kennis neemt van schoolverzuim waarvan niet door een directeur is kennis gegeven, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in naar de reden waarom de directeur het verzuim niet heeft gemeld. Blijkt de directeur onwillig of nalatig in het nakomen van deze verplichting, dan kan de leerplichtambtenaar een signaal afgeven bij de Inspectie van het Onderwijs.
 15. De leerplichtambtenaar kan aan de directeur gevraagd of ongevraagd een advies geven over het te voeren beleid met betrekking tot het registreren van verzuim en het doen van kennisgevingen van verzuim, met het oog op het bevorderen van een effectief verzuimbestrijdingsbeleid/aanwezigheidsbeleid en de rechtsgelijkheid. De leerplichtambtenaar kan directeuren verzoeken om eerder een kennisgeving van verzuim in te dienen dan de wet voorschrijft indien dat doelmatig is met het oog op de verzuimbestrijding/het stimuleren van aanwezigheid.

Artikel 7. Verzuim 18 plus jongeren (artikelen 28a Wvo, 47b Wec en 8.1.8a Web)

1. De meldingen van schoolverzuim worden ontvangen door de administratief medewerker. Het verzuim van jongeren wordt door de school gemeld via het verzuimloket in het Register Onderwijsdeelnemers van DUO. Er wordt een leerlingdossier aangemaakt, of de kennisgeving wordt toegevoegd in het reeds aanwezige leerlingdossier.
2. Binnen een week meldt de administratief medewerker of de doorstroomcoach via het verzuimloket in het Register Onderwijsdeelnemers van DUO, welke acties er naar aanleiding van de kennisgeving worden ondernomen.
3. De doorstroomcoach nodigt de jongere uit voor een gesprek, nadat hij/zij contact heeft gehad met de school/onderwijsinstelling over het gemelde verzuim en de ondernomen acties. In het gesprek probeert de medewerker duidelijk te krijgen wat de reden van het verzuim is en wat de jongere nodig heeft om het verzuim te doen eindigen.
4. De doorstroomcoach maakt samen met de jongere een plan van aanpak waarin staat beschreven op welke wijze het verzuim beëindigd kan worden.

Artikel 8. Absoluut verzuim van leer- en kwalificatieplichtige jongeren

(artikelen 2, lid 1, 3, 4a en 4b Leerplichtwet)

1. Indien een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet als leerling is ingeschreven bij een school of instelling zonder dat daarvoor een (grond voor) vrijstelling aanwezig is, én er komt geen reactie op de door de administratief medewerker verzonden brieven absoluut verzuim, dan wordt de casus naar de leerplichtambtenaar doorgezet. De leerplichtambtenaar onderzoekt onverwijld, doch ten hoogste binnen vijf werkdagen, of wegens een administratieve onvolkomenheid een bericht van inschrijving ontbreekt. (zie ook artikel 3 lid 7 van deze instructie)
2. Indien niet is gebleken dat sprake is van een administratieve onvolkomenheid, zoekt de leerplichtambtenaar onverwijld, doch ten hoogste binnen vijf werkdagen, contact met de ouders en stelt hen in de gelegenheid om nadere uitleg over het achterwege blijven van een inschrijving te geven. Ouders kunnen worden uitgenodigd om op gesprek te komen. Indien het een jongere betreft die de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt, kan de leerplichtambtenaar tevens contact zoeken met de jongere.
3. Indien de ouders in het gesprek is aangeraden om de jongere in te schrijven dan wel een andere actie op te volgen, wordt binnen vijf werkdagen gecontroleerd of hier inderdaad gehoor aan is gegeven. Als het advies is opgevolgd wordt dit verwerkt in het dossier. Is het advies niet opgevolgd dan volgt in principe een proces-verbaal en een melding aan de Sociale Verzekeringsbank.
4. Indien de jongere vóór het intreden van de situatie van absoluut verzuim wel op een school of instelling ingeschreven is geweest, neemt de administratief medewerker van het Leerplein contact op met de directeur van die school of instelling en vraagt diens zienswijze over het opgetreden absolute verzuim.

Artikel 9. Kennisgeving in- en uitschrijvingen, (dreigend) voortijdig schoolverlaten van leerplichtigen (met inbegrip van verwijdering)

(artikel 18, eerste lid, Leerplichtwet, artikelen 28 en 118h WVO, artikel 47a 162b WEC of artikel 8.1.8 en 8.3.2. WEB)

1. De kennisgevingen van een (voorgenomen) beslissing tot verwijdering van een leerling, de kennisgeving van uitschrijving en de melding van voortijdig schoolverlaten worden door de administratief medewerker ontvangen. Er wordt een leerlingdossier aangemaakt, of de kennisgeving wordt toegevoegd in het reeds aanwezige leerlingdossier. Artikel 6, leden 3 tot en met 13, zijn van overeenkomstige toepassing.
2. Zodra de leerplichtambtenaar kennisneemt van verwijdering of van voortijdig schoolverlaten van een jongere die niet overeenkomstig de wettelijke bepalingen is gemeld, stelt de leerplichtambtenaar een onderzoek in naar de oorzaak hiervan. Als de directeur onwillig of nalatig is in het nakomen van deze verplichting, dan roept de leerplichtambtenaar de directeur op voor een gesprek en maakt hij/zij een dossier (van bevindingen) op. De leerplichtambtenaar beslist of het dossier ter signalering aan de Inspectie van het onderwijs wordt gestuurd (bij overtreding van artikel 18 Leerplichtwet) dan wel een bericht van zijn bevindingen aan de inspecteur van de desbetreffende school of instelling (bij het niet nakomen van de verplichtingen krachtens artikel 28 WVO, artikel 47a WEC of artikel 8.1.8 WEB).
3. De leerplichtambtenaar kan aan een directeur op diens verzoek advies geven over de aanpak van het voorkomen van verwijdering of voortijdig schoolverlaten van een bij de school ingeschreven jongere. Indien de leerplichtambtenaar een dergelijk advies geeft, deelt de directeur aan de leerplichtambtenaar mee op welke wijze hij/zij met het advies omgaat.

Artikel 9a Het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en het volgen van jongeren in een kwetsbare positie

(artikel 118h, tweede lid WVO, artikel 162b, tweede lid WEC, artikel 8.3.2, tweede lid WEB)

1. De administratief medewerker haalt bij het Register Onderwijsdeelnemers van DUO de startset van jongeren in een kwetsbare positie op in de week na het eerste volledige weekend in november.
2. De administratief medewerker verwijderd uit dit bestand de jongeren die:
 - verhuisd zijn;
 - geen BSN hebben;
 - ouder zijn dan 23 jaar;
 - overleden zijn.
3. De administratief medewerker controleert of de jongeren een startkwalificatie hebben gehaald. Zo ja, dan legt de administratief medewerker dit vast in CAREL
4. Heeft de jongere geen startkwalificatie, dan controleert de administratief medewerker of de jongere ingeschreven staat op een school. Als dat het geval is legt de administratief medewerker in CAREL vast dat het gaat om een jikp.
5. De volgende stappen gelden zowel voor jongeren zonder startkwalificatie die van school/onderwijsinstelling worden uitgeschreven en vsv-er worden als voor de jikp-er.
6. Staat de jongere niet op een school ingeschreven dan vraagt de administratief medewerker gegevens op bij het Inlichtingenbureau om vast te stellen of de jongere een inkomen geniet. De administratief medewerker gebruikt voor de vastlegging van deze gegevens de prioriteiten die het Inlichtingenbureau hanteert.
7. Is er sprake van prio 1 of 2, dan controleert de administratief medewerker of de jongere een dagbesteding heeft. Het wel of niet hebben van een dagbesteding wordt vastgelegd in CAREL.
8. Is er sprake van prio 3 (inkomen uit werk), 4 (combinatie van inkomen uit werk en uitkering) of 5 (inkomen uit een uitkering), dan worden deze gegevens vastgelegd in CAREL.
9. Heeft de jongere geen inkomen en geen dagbesteding, dan draagt de administratief medewerker het dossier van de jongere over aan een leerplichtambtenaar/doorstroomcoach of aan de jikp-medewerker.
10. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach/jikp-medewerker beoordeelt of en zo ja welke acties er moeten worden ondernomen.
11. Lid 5 t/m 8 worden door de administratief medewerker tenminste elk half jaar herhaald.

Artikel 10. Vervangende leerplicht

(artikelen 3a en 3b Leerplichtwet)

1. De leerplichtambtenaar besluit namens het college over aanvragen tot het toestaan van vervangende leerplicht, als bedoeld in de artikelen 3a en 3b van de wet.
2. Wanneer een jongere vermoedelijk in de omstandigheden verkeert als bedoeld in artikel 3a dan wel 3b van de wet, dan draagt de (vertrekkende) school, na overleg met ouders/jongere en leerplichtambtenaar, er zorg voor dat de noodzakelijke gesprekken binnen 10 dagen worden gevoerd. Deze gesprekken hebben betrekking op het aangepaste onderwijs- en begeleidingsprogramma en de praktijktijd (artikel 3a) dan wel arbeid van lichte aard (artikel 3b).
3. De school draagt er zorg voor dat de afspraken die in de gesprekken worden gemaakt schriftelijk worden vastgelegd en in het plan van aanpak worden opgenomen. Daarnaast draagt de school er zorg voor dat degenen die betrokken zijn bij het ontwerpen van het aangepaste onderwijs- en begeleidingsprogramma en bij de inrichting van de praktijktijd dan wel de arbeid van lichte aard, binnen vijf werkdagen over de gemaakte afspraken worden geïnformeerd.
4. De school draagt er, samen met de leerplichtambtenaar, zorg voor dat het programma op voor hen begrijpelijke wijze aan de ouders en de jongere wordt uitgelegd en dat ouders en jongeren de voorwaarden voor deze vervangende leerplicht begrijpen. Partijen dragen er zorg voor dat de ouders het verzoek tot het toestaan van vervangende leerplicht ondertekenen en indienen. De leerplichtambtenaar draagt zorg voor het afgeven van een goedkeurende beschikking op de vervangende leerplicht.
5. De leerplichtambtenaar draagt in voorkomende gevallen zorg voor een goede informatieverstrekking aan het districtshoofd van de Arbeidsinspectie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Artikel 11. Vrijstelling van leerplicht wegens het volgen van ander onderwijs

(artikel 4a en 15 Leerplichtwet)

1. De leerplichtambtenaar besluit namens het college op een aanvraag tot toepassing van de vrijstelling als bedoeld in artikel 15 van de wet.
2. Bij de beoordeling of de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet, slaat de leerplichtambtenaar acht op:
 - de vraag of het onderwijs bijdraagt aan het behalen van een startkwalificatie; en,
 - de vraag of de hoeveelheid tijd die met het onderwijs is gemoeid in redelijke verhouding staat tot de omvang van het onderwijs.
3. Indien nodig neemt de leerplichtambtenaar voorwaarden op bij zijn/haar besluit
Indien een 17-jarige in dienst wil treden bij Defensie, levert hij/zij aan de leerplichtambtenaar een kopie van de aanstellingsbrief bij Defensie, waarin Defensie verklaart dat de 17-jarige bij Defensie in dienst is en voor welke functie hij/zij is bestemd². In de aanstellingsbrief wordt de 17-jarige opgedragen een kopie van de aanstellingsbrief bij de afdeling leerplicht van zijn/haar woongemeente in te leveren.³
4. Na marginale toetsing van de kopie aanstellingsbrief verleent de leerplichtambtenaar aan de betrokkene en zijn/haar ouders vrijstelling van leerplicht op grond van artikel 15 van de wet.
5. De leerplichtambtenaar vermeldt in de vrijstellingsbrief het defensiepersoneelsnummer van de jongere. Het defensiepersoneelsnummer staat vermeld in de aanstellingsbrief.
6. De leerplichtambtenaar stuurt de vrijstellingsbrief aan de betrokkene en zijn/haar ouders en een kopie daarvan aan het Dienstencentrum Human Resources⁴ van Defensie.
7. Indien de aanstelling bij Defensie van de jongere vóór zijn/haar 18de jaar wordt beëindigd, vermeldt Defensie in de ontslagbrief dat met dit ontslag de grond voor vrijstelling van de leerplicht vervalt, dat de betrokkene zich bij een onderwijsinstelling moet melden voor het behalen van een startkwalificatie en dat Defensie melding doet van dit ontslag aan de afdeling Leerplicht van de woongemeente⁵.
8. Het Dienstencentrum Human Resources van Defensie meldt het aan de leerplichtambtenaar van de woongemeente als de jongere voor zijn/haar 18e jaar wordt ontslagen.
9. Nadat de 17-jarige als uitgeschreven is gemeld bij de leerplichtambtenaar van zijn/haar woongemeente, controleert deze of de kwalificatieplicht voldoende wordt nageleefd.

Artikel 12. Vrijstelling van de inschrijvingsplicht

(artikel 5 aanhef en onder a, b en c, alsmede de artikelen 6, 7, 8 en 9 Leerplichtwet)

1. De leerplichtambtenaar neemt de kennisgeving als bedoeld in artikel 6 van de wet in ontvangst. De leerplichtambtenaar zendt de ouders een ontvangstbevestiging waarin hij/zij meedeelt op welke termijn de ouders een bericht zullen ontvangen over de ontvankelijkheid van het beroep op vrijstelling.
2. Als ouders een beroep willen doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder a van de wet (vrijstelling vanwege lichamelijke of psychische ongeschiktheid voor schoolbezoek), vraagt de leerplichtambtenaar na ontvangst van de aanvraag zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen twintig werkdagen, een onderzoek door de aangewezen deskundige aan. De deskundige verstrekt na het onderzoek een schriftelijke verklaring over de geschiktheid van de jongere.
3. Er wordt aan ouders toestemming gevraagd, zodat de door de gemeente aangewezen deskundige overleg kan plegen over de mogelijkheden van de desbetreffende jongere in het onderwijs met het samenwerkingsverband waar de jongere onder valt.
4. Indien de kennisgeving betrekking heeft op de grond bedoeld in artikel 5 onder a van de wet, dan bericht de leerplichtambtenaar de ouders binnen 10 werkdagen na ontvangst van de verklaring van de deskundige.
5. Indien de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet en de deskundige oordeelt dat het beroep op vrijstelling gegrond is, deelt de leerplichtambtenaar aan de ouders mee voor welke periode de vrijstelling geldt en voor welke datum zij een kennisgeving moeten indienen indien zij opnieuw een beroep op een vrijstellingsgrond willen doen. Tevens wordt de vrijstelling gemeld in het Register Onderwijsdeelnemers van DUO.
6. Als voor alle betrokken partijen (ouders, jongere, school, samenwerkingsverband, behandelend arts, enz) duidelijk is dat een (tijdelijke) vrijstelling de beste keus is, laat de leerplichtambtenaar de toets door de door de gemeente aangewezen deskundige achterwege. Er wordt dan een vrij-

2) Ouders hebben schriftelijk ingestemd met de aanstelling van de minderjarige

3) Deze werkwijze kan ook gehanteerd worden voor lokale/regionale werkgevers

4) Dienstencentrum HR, Deskundigheidscentrum cluster 1, Postbus 295, 7500AG Enschede

5) Indien de betrokkene bij ontslag 18 jaar of ouder is, is een eventuele onderbreking van zijn verdere loopbaan in werk of studie door de Doorstroompunt-regio te volgen in de SUWI in kijksapplicatie waarmee de Doorstroompunt-regio de gegevens over uitkeringen kan inzien.

stelling verleend zonder extra toets, doorgaans voor het lopende schooljaar. Er wordt nooit een permanente vrijstelling afgegeven zonder toets door een onafhankelijk deskundige. Met ouders en jongere worden in dit geval afspraken gemaakt over de monitoring gedurende de looptijd van de vrijstelling.

7. Indien de ouders een beroep willen doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b (vrijstelling vanwege bezwaar tegen de richting van de wet), dan is de termijn voor een bericht aan de ouders ten hoogste 20 werkdagen. Als gegronde redenen aanwezig zijn voor een langere termijn, dan deelt de leerplichtambtenaar deze termijn binnen 20 werkdagen aan de ouders mee.
8. Indien de ouders een beroep doen op de grond bedoeld in artikel 5 onder b van de wet, dan onderzoekt de leerplichtambtenaar de bij de kennisgeving overgelegde bescheiden. Hij/zij kan de ouders uitnodigen voor een mondelinge toelichting op het beroep. Hij/zij onderzoekt of de bedingen daadwerkelijk de richting van het onderwijs betreffen. Hij/zij gaat na of de jongere eerder op een school of instelling ingeschreven is geweest.
9. In het bericht aan de ouders, bedoeld in het eerste lid, deelt de leerplichtambtenaar aan de ouders mee of de ontvangen kennisgeving voldoet aan de eisen van de wet. Hij/zij deelt tevens de gevolgen mee die verbonden zijn aan het niet voldoen aan de eisen van de wet.
10. Indien de kennisgeving niet aan de eisen van de wet voldoet, geeft de leerplichtambtenaar de ouders een redelijke termijn, die doorgaans niet langer is dan 20 werkdagen, om de jongere alsnog in te schrijven op een school of onderwijsinstelling.
11. Indien de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet, deelt de leerplichtambtenaar aan ouders mee voor welke periode de vrijstelling geldt en voor welke datum zij een kennisgeving moeten indienen als zij opnieuw een beroep op een vrijstellingsgrond willen doen. Ook wordt de vrijstelling gemeld in het Register Onderwijsdeelnemers van DUO.
12. Indien de kennisgeving betrekking heeft op de grond bedoeld in artikel 5 onder c van de wet, en de omstandigheden zijn van dien aard dat (nog) geen verklaring van de directeur van de buiten Nederland gelegen school of inrichting van onderwijs kan worden overgelegd, dan deelt de leerplichtambtenaar aan de ouders mee op welke wijze, en op welk moment, door hen zal moeten worden aangetoond dat de jongere in het buitenland onderwijs geniet.
13. De vrijstelling op de grond bedoeld in artikel 5 onder c van de wet kan worden aangevraagd voor een kortere periode (enkele maanden) of voor een volledig schooljaar. In het laatste geval wordt de vrijstelling in principe eenmalig voor de duur van een schooljaar afgegeven. Daarna dient, op grond van de BRP-wetgeving (artikel 2.21), uitschrijving van de jongere uit het BRP te volgen, tenzij de jongere minimaal vier maanden per jaar in Nederland verblijft en ouders daarvan bewijs kunnen overleggen.
14. Indien de kennisgeving "vrijstelling van de inschrijvingsplicht" niet aan de eisen van de wet voldoet, geeft de leerplichtambtenaar de ouders een redelijke termijn, die doorgaans niet langer is dan twee keer twee weken (20 werkdagen), om de jongere alsnog in te schrijven op een school of instelling.
15. Indien de kennisgeving "vrijstelling van de inschrijvingsplicht" aan de eisen van de wet voldoet, deelt de leerplichtambtenaar aan de ouders mee voor welke periode de vrijstelling geldt en voor welke datum zij een kennisgeving moeten indienen indien zij opnieuw een beroep op een vrijstellingsgrond willen doen. Ook wordt de vrijstelling gemeld in het Register Onderwijsdeelnemers van DUO.
16. De leerplichtambtenaar informeert de Arbeidsinspectie over de vrijstelling van de inschrijvingsplicht als deze betrekking heeft op jongeren die tussen de 16 en 18 jaar zijn.

Artikel 13. Bepalen of een onderwijsvoorziening een school is in de zin van de Leerplichtwet (artikel 1a, 1 lid 2, 1A1 en 22, lid 4 Leerplichtwet)

1. Indien ouders aangeven dat zij voldoen aan hun verplichtingen krachtens de Leerplichtwet doordat hun kind gebruik maakt van een niet uit de openbare kas bekostigde of aangewezen onderwijsvoorziening, dan neemt de manager van het Leerplein contact op met de onderwijsinspectie met het verzoek een onderzoek in te stellen en binnen een in het verzoek aangegeven termijn een advies uit te brengen over de vraag of de onderwijsvoorziening kan worden beschouwd als een school in de zin van de Leerplichtwet.
2. De manager volgt het advies van de onderwijsinspectie en informeert de betreffende school over het besluit.
3. Indien een school niet voldoet aan de criteria van de wet en niet langer een school in de zin van de wet is, stelt de leerplichtambtenaar de ouders van de leerlingen van de onderwijsvoorziening binnen 7 dagen schriftelijk op de hoogte van het feit dat de onderwijsvoorziening niet langer een school is als bedoeld in de wet, of verzekert hij/zij er zich van dat de onderwijsvoorziening de ouders daarvan schriftelijk op de hoogte heeft gesteld. Ouders krijgen de gelegenheid hun kind(eren) op een andere school in te schrijven. Hiervoor wordt een termijn van vier weken gehanteerd. Als ouders na vier weken nog geen stappen hebben

ondernomen wijst de leerplichtambtenaar hen op hun verplichting om hun kind(eren) onverwijld in te schrijven op een school of instelling. Hiervoor krijgen ouders nog eens vier weken de tijd. Hebben ouders zich na het verlopen van deze termijn nog niet gehouden aan de verplichting hun kind(eren) in te schrijven en er is geen sprake van enige vrijstellingsgrond, dan maakt de leerplichtambtenaar proces verbaal op wegens absoluut verzuim.

Artikel 14. Aanwijzing deskundige

(artikel 7 Leerplichtwet)

Er worden ad hoc of structureel afspraken gemaakt met een arts, pedagoog of psycholoog over de wijze waarop hij/zij een verklaring over de geschiktheid tot toelating tot een school of instelling betreffende een jongere geeft. Indien er toestemming is van de ouders (en jongere vanaf 16 jaar) dan kan er contact worden opgenomen met het samenwerkingsverband over de onderwijsmogelijkheden van de jongere.

Artikel 15. Melding aan de Raad voor de Kinderbescherming

(artikel 22, lid 5 Leerplichtwet)

Indien de leerplichtambtenaar een proces-verbaal tegen de jongere in verband met relatief verzuim (niet zijnde luxe verzuim) aan de Officier van Justitie zendt, zendt hij/zij tevens een afschrift van het proces-verbaal naar de Raad voor de Kinderbescherming. Dit geldt ook voor een recidive proces-verbaal, waar ouders en/of jongere als verdachte zijn opgenomen.

Voordat een proces-verbaal wordt opgemaakt, kan de medewerker van het Adviesteam van de Raad voor de Kinderbescherming door de leerplichtambtenaar worden geconsulteerd over de voor deze jongere en zijn gezin gewenste route: vrijwillige hulp, de civiele route of de strafrechtelijke route.

Artikel 16. Melding aan Veilig Thuis

Indien de leerplichtambtenaar bij een onderzoek komt tot het vermoeden van verwaarlozing van de belangen van een jongere/kind, kan hij/zij een rapport van zijn bevindingen naar Veilig Thuis sturen met het verzoek om een onderzoek te doen. Hij/zij deelt zijn beslissing om een rapport aan Veilig Thuis te zenden schriftelijk mee aan de betrokken ouders. Hij/zij neemt het rapport op in het leerlingdossier.

Artikel 17. Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

(artikel 16 lid 4 sub e Leerplichtwet)

De meldcode bestaat uit 5 stappen. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach volgt deze stappen.

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontcrachten in kaart en legt deze vast in het leerlingdossier. Tevens legt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach beschrijft de signalen zo feitelijk mogelijk. Hypothesen en veronderstellingen worden vastgelegd, daarbij wordt uitdrukkelijk opgenomen dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach maakt een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontcracht. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach vermeldt de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd. Diagnoses worden alleen vastgelegd als ze zijn gesteld door een bevoegde beroepskracht.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach doet een kindcheck. De kindcheck valt onder stap 1 van de meldcode en is aan de orde wanneer een volwassene of een adolescent in een situatie verkeert die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan berokkenen. Er moet in dat geval in een gesprek met ouders/verzorgers onderzocht worden of er (nog meer) kinderen bij ouders/verzorgers wonen en wie er voor hen zorgen. Op basis van deze informatie wordt besloten of er verdere actie ondernomen moet worden door de verdere stappen van de meldcode te zetten.

Indien uit een vertrouwelijk gesprek met een leerling blijkt dat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, dan meldt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach dat hij/zij of zij conform de meldcode zal handelen, tenzij er zwaarwegende belangen van de leerling zijn om dit na te laten. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach registreert de leerling in de verwijsindex Risicojongeren. Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht, dan meldt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach de signalen bij de leidinggevende of de directie. In dat geval zijn de verdere stappen niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach bespreekt de signalen met een collega, bij voorkeur een lokale of regionale leerplichtambtenaar/doorstroomcoach. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach vraagt zo nodig ook advies aan Veilig Thuis. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt de uitkomst van de bespreking vast in het leerlingdossier.

Stap 3: Gesprek met leerling (ouder dan 12 jaar) en ouders.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach nodigt leerling en ouders uit om de signalen te bespreken. Dit gesprek wordt bij voorkeur door twee medewerkers gevoerd. In het gesprek komen de volgende onderwerpen aan de orde: het doel van het gesprek, de feiten die de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach heeft vastgesteld en de waarnemingen die zijn gedaan. Aan de leerling en ouders wordt gevraagd hierop te reageren.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach komt pas na de reactie van leerling en ouders, zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen hij/zij heeft gezien, gehoord en waargenomen. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach vertelt de ouders wat de vervolgeacties (kunnen) zijn. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt op zorgvuldige wijze de bevindingen van het gesprek vast in het leerlingdossier. Het doen van een melding zonder dat de signalen zijn besproken met de leerling en ouders, is alleen mogelijk als de veiligheid van de leerling, ouders, de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach of die van een ander in het geding is, of als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat de leerling of ouders door dit gesprek het contact zullen verbreken.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach weegt op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de leerling en ouders, en na consultatie van een collega, bij voorkeur een lokale of regionale leerplichtambtenaar/doorstroomcoach, het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach weegt eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt zijn afwegingen vast in het leerlingdossier.

Stap 5: Beslissen aan de hand van afwegingskader

Afweging 1: Is melden noodzakelijk?;

Afweging 2: Is hulpverlening (ook) mogelijk?; zelf hulp organiseren of melden.

De afwegingen dienen in deze volgorde genomen te worden.

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach doet alsnog een melding van zijn vermoeden bij Veilig Thuis als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt of opnieuw begint. Alvorens de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach een melding doet bespreekt hij/zij deze melding met leerling (ouder dan 12 jaar) en ouders. In dit gesprek geeft de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach aan waarom hij/zij van plan is de melding te doen, vraagt de leerling en ouders om een reactie, hoort de eventuele bezwaren op de melding aan, probeert hieraan tegemoet te komen en maakt vervolgens de afweging over de noodzaak en de aard en ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of ouders te beschermen. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt het gesprek vast in het leerlingdossier. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach geeft bij de melding aan op grond van welke feiten en gebeurtenissen hij/zij/zij hiertoe besloten heeft. Tevens meldt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach of er informatie van anderen afkomstig is. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach legt de melding vast in het leerlingdossier.

Artikel 18. Melding aan de inspectiedienst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

(artikel 23 Leerplichtwet, artikel 5 Leerplichtregeling 1995)

De leerplichtambtenaar draagt zorg voor een goede informatieverstrekking aan het districtshoofd van de Arbeidsinspectie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid met betrekking tot:

- a) Jongeren voor wie vervangende leerplicht is goedgekeurd op grond van artikel 3b van de wet;
- b) Jongeren voor wie vrijstelling van de inschrijfverplichting bestaat op grond van artikel 5, onder a of 5, onder b van de wet, en die 16 jaar of ouder zijn;
- c) Jongeren ten aanzien van wie hij/zij bemerkt dat deze in strijd met de voorschriften arbeid verrichten.

Artikel 19. Melding aan de Sociale Verzekeringsbank

(artikel 7 Algemene Kinderbijslagwet)

1. De leerplichtambtenaar kan een melding doen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) indien er sprake is van ongeoorloofd verzuim bij een jongere van 16 of 17 jaar zonder startkwalificatie.

-
- Onder ongeoorloofd verzuim wordt verstaan; verzuim van 16 uur of meer in een periode van 4 weken, of niet ingeschreven staan op een school, tenzij er sprake is van een vrijstelling.
2. De leerplichtambtenaar kan besluiten om over te gaan tot een melding indien er sprake is van verwijtbaarheid van de ouders en/of jongere, ouders en/of jongere niet willen meewerken aan afspraken om het verzuim te stoppen en/of er sprake is van recidive.
 3. Alvorens de leerplichtambtenaar een melding doet bij de SVB, roept hij/zij ouders en jongere op om hen van de voorgenomen melding op de hoogte te brengen. Tevens worden er afspraken gemaakt omtrent de termijn waarbinnen aan bepaalde voorwaarden moet worden voldaan door ouders en jongere om de melding te voorkomen.
 4. De leerplichtambtenaar zet de volgende afspraken op papier en zendt deze naar ouders en jongere:
 - het geconstateerde verzuim (minimaal 16 uur per 4 weken);
 - de ondernomen acties om dit verzuim te stoppen die niet hebben geleid tot het gewenste resultaat (acties van de leerplichtambtenaar, gesprek, waarschuwing, melding ZAT enz.);
 - datum waarop de melding naar de SVB is verstuurd;
 - datum waarop de kinderbijslag stopgezet zal worden
 - voorwaarden waaraan ouders en/of jongere moeten voldoen om de melding ongedaan te maken;
 - evaluatiedatum (als de melding aan de SVB is gedaan, kunnen ouders en/of jongere alsnog voldoen aan de voorwaarden om de melding aan de SVB ongedaan te maken. Hiervoor wordt een uiterste datum genoemd. Op deze wijze hebben ouders en jongere alsnog de kans de melding ongedaan te maken).

Artikel 20. Melding aan de Inspectie van het onderwijs

(artikel 16a Leerplichtwet, toezicht op de directeur /Inspectie van het onderwijs)

1. Wanneer een leerplichtambtenaar bij de uitoefening van zijn toezichthoudende rol op leerlingen en ouders, tekortkomingen waarneemt bij een school of onderwijsinstelling in de naleving van de Leerplichtwet, informeert en adviseert hij/zij de school of onderwijsinstelling, zodat deze zich bewust is van de geldende wettelijke bepalingen, in verband met de diverse maatregelen ten behoeve van het bestrijden van verzuim en voortijdig schoolverlaten.
2. Wanneer een leerplichtambtenaar bij een volgend bezoek in het kader van zijn toezichthoudende rol op leerlingen en ouders signaleert dat de school of onderwijsinstelling nog steeds niet voldoet aan de wettelijke bepalingen, dan zal de leerplichtambtenaar de school verzoeken om alsnog te voldoen aan de wet en zal hij/zij een schriftelijk signaal afgeven aan de Inspectie van het Onderwijs.
3. Het schriftelijk signaal wordt afgegeven via het contactformulier van de Inspectie van het Onderwijs. De school of onderwijsinstelling wordt hiervan op de hoogte gesteld.
4. Het schriftelijk signaal omvat een omschrijving van de waargenomen feiten door de leerplichtambtenaar. Tevens omschrijft de leerplichtambtenaar op welke wijze hij/zij heeft gehandeld in relatie tot de signalering.
5. Als de leerplichtambtenaar in het kader van toezicht op leerling en ouders, nadat hij/zij de Inspectie van het Onderwijs al een signaal heeft gegeven, opnieuw waarneemt dat een school of onderwijsinstelling in strijd met de Leerplichtwet handelt, doet hij/zij/zij een melding aan de onderwijsinspectie conform de wijze waarop een schriftelijk signaal wordt gegeven zoals omschreven in lid 3 en 4 van dit artikel.

Artikel 21. Jaarverslag leerplicht en effectrapportage Doorstroompunt

(artikel 25 Leerplichtwet; artikel 118h, zevende lid, WVO, artikel 162b, zevende lid, WEC, artikel 8.3.2, zevende lid, WEB.

De beleidsadviseur en manager van het regionale bureau verantwoorden het in het schooljaar gevoerde (regionale) beleid omtrent leerplicht, Doorstroompunt en vsv aan het gemeenschappelijk orgaan van de gemeenschappelijke regeling door middel van een jaarverslag waarin de resultaten op genoemde gebieden besproken worden. Voor de gemeenten die voor leerplicht geen onderdeel uitmaken van het regionale bureau (Beverwijk, Heemskerk en Velsen) verantwoordt de leerplichtambtenaar het in het schooljaar in de gemeente gevoerde leerplichtbeleid aan het college van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeente door middel van een jaarverslag.

Tevens dragen de beleidsadviseur en manager van het regionale bureau er zorg voor dat de gegevens voor het jaarlijks aan de minister uit te brengen verslag inzake de omvang en behandeling van het schoolverzuim en de effectrapportage van de bestrijding voortijdig schoolverlaten voor 1 oktober respectievelijk 1 december volgend op het schooljaar, beschikbaar zijn.

Artikel 22. Samenwerking in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond inzake leerplicht en Doorstroompunt

(artikel 16, lid 4 onder c Leerplichtwet)

1. De beleidsadviseur van het regionale bureau voert periodiek (ten minste driemaal per jaar) overleg met de beleidsmedewerkers leerplicht/Doorstroompunt/vsv van de gemeenten in de regio over de beleidsmatige ontwikkelingen op het eigen beleidsterrein en op aangrenzende beleidsterreinen. In deze "regiegroep" vindt de regionale afstemming plaats over de beleidsvoorbereiding voor het regionale bestuurlijke overleg (gemeenschappelijk orgaan).
De manager van het regionale bureau voert periodiek (ten minste driemaal per jaar) overleg met de leerplichtambtenaren/doorstroomcoaches uit de gehele regio over de uitvoering van de taken krachtens de leerplichtwet en de Doorstroompunt- en vsv-wetgeving. In dit "Regionale Overleg Leerplicht en Doorstroompunt" (ROL) vindt regionale afstemming plaats op praktisch niveau. Het initiatief tot het voeren van beide overleggen vindt plaats vanuit het Leerplein.
2. De deelnemers aan het uitvoerend overleg dragen bij aan een optimaal toezicht op de naleving van de leerplichtwet en de Doorstroompunt- en vsv-wetgeving door in het regionale overleg voorstellen in te brengen over onderwerpen waarvoor regionale afspraken bijdragen aan een doelmatige bestrijding van schoolverzuim en/of voortijdig schoolverlaten.
Tot deze onderwerpen behoren in ieder geval:
toelichting op beleidskeuzes zoals die in de regio worden gemaakt door de ambtelijke regiegroep;
 - afspraken over het onderhouden van contacten met scholen en onderwijsinstellingen in de regio;
 - afspraken over de beleidsregels met betrekking tot de scholen en onderwijsinstellingen in de regio;
 - afspraken over adviezen met betrekking tot het beleid die leerplichtambtenaren/ doorstroomcoaches uit de regio geven aan de scholen in de regio;
 - afspraken over de organisatie en inhoud van de contacten met de regionaal werkende instellingen op het gebied van algemeen maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, jeugdzorg, geestelijke gezondheidszorg en gehandicaptenzorg en de aansluiting tussen onderwijs en arbeid;
 - afspraken over de organisatie en inhoud van het overleg met het Openbaar Ministerie.

Daarnaast kan gedacht worden aan de volgende onderwerpen, die regionale afstemming behoeven:

- de toepassing van de wettelijke vrijstellingsgronden;
- de richtlijnen op regionaal niveau inzake het verlenen van verlof op grond van artikel 11 aanhef en onder f en g van de wet (extra vakantieverlof respectievelijk andere gewichtige omstandigheden);
- de wijze waarop contact wordt onderhouden met de officier van justitie in het kader van de toepassing van artikel 22 van de wet (onderzoek door de leerplichtambtenaar);
- de wijze waarop regionaal vastgesteld beleid, bijvoorbeeld inzake preventieve spreekuren, vorm krijgt in de regio, zodat alle jongeren uit de regio gelijk behandeld worden.

Artikel 23. Regionaal programma ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten

(artikel 118i1 WVO, artikel 162c1 WEC, artikel 8.3.4 WEB)

1. De beleidsadviseur van het Leerplein draagt namens het Gemeenschappelijk Orgaan van de Gemeenschappelijke Regeling zorg voor een bijdrage aan het regionaal programma met maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Dit regionale programma wordt elke vier jaar vastgesteld. Hierover worden afspraken gemaakt met scholen en instellingen als bedoeld in de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO), instellingen als bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) en organisaties die zijn betrokken bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. Het programma volgt de deelname aan onderwijs en arbeidsmarkt van voortijdig schoolverlaters.
2. De beleidsadviseur van het Leerplein neemt namens het Gemeenschappelijk Orgaan van de Gemeenschappelijke Regeling deel aan het regionaal bestuurlijk overleg in de regio. Dit betreft een overleg met instellingen, scholen en ketenpartners waarin besloten wordt over het regionale programma en de uitvoering en financiering van de daarin opgenomen maatregelen. Bij dit overleg worden in ieder geval de domeinen arbeid en zorg betrokken.

Artikel 24. Samenwerking met diensten en instellingen

(artikel 16, lid 4 onder d Leerplichtwet; artikel 118h, derde lid, WVO, artikel 162b, derde lid, WEC, artikel 8.3.2, derde lid, WEB)

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach werkt samen met een of meer van de instellingen, opgenomen in bijlage 1, zo vaak hij/zij dat nuttig en wenselijk acht. Om inzichtelijk te krijgen of jongeren daadwerkelijk aankomen bij een organisatie en verder worden bemiddeld, vervult de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach een regierol. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach controleert of doorverwezen jongeren daadwerkelijk in bemiddeling zijn genomen. Er wordt vastgelegd welke jongeren waarheen zijn doorverwezen zolang hierbij geen bijzondere persoonsgegevens worden vastgelegd en het gerelateerd is aan ongeoorloofd schoolverzuim/voortijdig schoolverlaten.

Artikel 25. Beleidsontwikkeling

1. De beleidsadviseur van het regionale bureau draagt er zorg voor dat de ervaringen met de uitvoering van de leerplicht- en Doorstroompunttaken binnen het werkgebied van de regio, kwantitatief en kwalitatief, op een systematische wijze worden verzameld en zorgt voor de verwerking hiervan in voorstellen voor aanpassingen van het regionale beleid.
2. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach blijft goed op de hoogte van de regionale en landelijke ontwikkelingen die voor de uitvoering van de leerplicht- en Doorstroompunttaken van belang zijn en zorgt voor de bespreking van die ontwikkelingen zodat waar mogelijk aanpassingen in het regionale beleid gemaakt kunnen worden.

Artikel 26. Slotbepalingen

1. Het vaststellen van deze instructie wordt bekendgemaakt middels publicatie van dit document op de website van het Leerplein en via "officiële bekendmakingen".
2. Deze instructie treedt in werking 14 dagen na de dag van bekendmaking. Zaken die op het tijdstip van inwerkingtreding bij de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach in behandeling zijn, worden zo veel mogelijk in overeenstemming met deze instructie behandeld, tenzij de belangen van de jongere daardoor geschaad worden.
3. De instructie wordt aangehaald als: "Instructie voor de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach van de gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, 2024".
4. Met het vaststellen van deze instructie komt de eerder vastgestelde "Instructie voor de leerplichtambtenaar/RMC-medewerker van de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten West-Kennemerland", oktober 2019, te vervallen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Gemeenschappelijk Orgaan van de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten Zuid-Kennemerland en IJmond d.d. 12 december 2024.

Bijlage 1. Diensten en instellingen waarmee wordt samengewerkt ⁶

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach voert zo vaak als hij/zij dit voor het uitoefenen van zijn taak nodig acht overleg met:

- Scholen voor primair onderwijs
- Scholen voor voortgezet onderwijs
- Scholen voor speciaal onderwijs
- Instellingen voor beroepsonderwijs (ROC, AOC en vakinstelling)
- Regionale Expertise Centra (so-vso)
- Samenwerkingsverband(en) primair onderwijs
- Samenwerkingsverband(en) voortgezet onderwijs
- Arrondissement
- Rechtbank (parket)
- Stichting Halt
- Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)
- Politie
- Raad voor de Kinderbescherming
- Veilig Thuis
- Reclassering
- Regiogemeenten
- Provincie
- Ministerie OC&W
- Ministerie van Justitie en Veiligheid
- Ministerie van Binnenlandse Zaken
- Ingrado (branchevereniging voor Leerplicht- en RMC)
- Onderwijsinspectie
- Instellingen voor jeugdhulpverlening (Consortia)
- Instellingen voor jeugdgezondheidszorg (GGD)
- Instellingen voor geestelijke gezondheidszorg (GGZ)
- Lokale zorginstanties
- Arbeidsinspectie
- Sociale verzekeringsbank
- Werkcentrum
- Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV Werkbedrijf) en IJmond Werkt!
- Re-integratiepartners (bijvoorbeeld Agros)
- Afdelingen Werk & Inkomen (W&I) van de regionale gemeenten
- Teams Inburgering van de regionale gemeenten
- Centrum voor Jeugd en Gezin
- Wijkteams/Buurts

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach raadpleegt zo nodig de sociale kaart van de regio/gemeente.

6) Deze lijst is niet uitputtend

Bijlage 2. Toelichting op de instructie leerplichtambtenaar/ doorstroomcoach

1. Inleiding

Volgens artikel 16, lid 4 van de Leerplichtwet 1969 is aan het college opgedragen een instructie vast te stellen voor de leerplichtambtenaar/dorstroomcoach. Hierin wordt vermeld hoe de wettelijke taken die de gemeente zijn opgelegd moeten worden uitgevoerd. Ook dient aangegeven te worden hoe overleg wordt gepleegd met de leerplichtambtenaren in de omliggende gemeenten en met welke instanties bij de uitvoering van de taken moet worden samengewerkt. Dit heeft tot doel om ervoor te zorgen dat de leerplicht het karakter heeft van maatschappelijke zorg. In deze instructie zijn de functies van leerplichtambtenaar en doorstroomcoach gebruikt om deze twee functies meer met elkaar te laten integreren. Gezien de doorlopende leerlijn, de aanpak van voortijdig schoolverlaten en de stimulans om op alle gebieden omtrent leerplicht en voortijdig schoolverlaten steeds meer met de elkaar te gaan samenwerken, is de korte lijn tussen leerplicht en Doorstroompunt in het Regionale Bureau een pre in een snelle en effectieve aanpak bij de bestrijding van het aantal verzuimers en voortijdig schoolverlaters.

De instructie voor de leerplichtambtenaar/dorstroomcoach is opgesteld om de gewenste werkwijze met betrekking tot het toezicht op de naleving van de leerplicht en het beleid op het gebied van voortijdig schoolverlaten zo duidelijk mogelijk, en toegesneden op de situatie in de regio, vast te leggen. In de instructie zijn weinig tot geen bepalingen opgenomen die in wetgeving zijn opgenomen. De instructie moet dan ook in nauwe samenhang met de wetgeving gelezen worden. Met wetgeving wordt hier niet alleen op de Leerplichtwet en de onderwijswetten gedoeld, maar ook op de andere relevante wetgeving, zoals de Algemene wet bestuursrecht (Awb), het Wetboek van Strafrecht, de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg). Naast de relevante wetgeving en deze ambtsinstructie is ook de Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS) een belangrijk document. Wetgeving, ambtsinstructie en de MAS dienen in samenhang met elkaar gelezen en toegepast te worden.

In de instructie wordt de aanduiding 'leerplichtambtenaar/dorstroomcoach' gebruikt in de zin van artikel 16, lid 1 van de Leerplichtwet: de als zodanig aangewezen functionaris die de eed of de belofte heeft afgelegd.

De artikelen die gebruikt zijn in de instructie komen niet overeen met de artikelen uit de Leerplichtwet. Bij ieder artikel staat wel genoemd met welke wettelijke artikelen er een relatie is.

1.1 Taakverdeling

In het totale takenpakket van leerplicht en Doorstroompunt zijn werkzaamheden van uiteenlopend niveau en verschillende complexiteit te onderkennen. De werkzaamheden kunnen worden verdeeld over de functies: leerplichtambtenaar/dorstroomcoach en administratief medewerker.

1.2 Mandaatverlening

Mandaat betekent letterlijk volmacht. Burgemeester en wethouders kunnen rechtstreeks de leerplichtambtenaar/dorstroomcoach mandateren. De gemandateerde leerplichtambtenaar/ dorstroomcoach neemt dus namens burgemeester en wethouders een beslissing. Anders zou hij/zij dit doen als vertegenwoordiger en dan is er sprake van delegeren.

De leerplichtambtenaar/dorstroomcoach is in deze instructie gemandateerd voor de artikelen:

- 3a Leerplichtwet, vervangende leerplicht;
- 3b Leerplichtwet, vervangende leerplicht laatste schooljaar, en
- 15 Leerplichtwet, vrijstelling voor het volgen van ander onderwijs.

1.3 Toezichthouder

Artikel 16 Leerplichtwet, eerste lid, bepaalt: "Het toezicht op de naleving van deze wet anders dan door de hoofden is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe een of meerdere ambtenaren aan." Het tweede lid van artikel 16 bepaalt dat deze ambtenaren de eed of belofte moeten afleggen voordat zij hun ambt aanvaarden. In de leerplichtregeling 1995 is daartoe in artikel 9 de tekst van de ambtseed opgenomen.

De aanwijzing van ambtenaren in artikel 16, eerste lid, Leerplichtwet betekent dat de leerplichtambtenaar/dorstroomcoach toezichthouder is zoals bedoeld in artikel 5:11 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb): *een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift.*

De bepalingen van de Awb met betrekking tot de toezichthouder, en dus ook de leerplichtambtenaar/dorstroomcoach, zijn, kort samengevat, de volgende:

- artikel 5:12: legitimatie tonen (volgens een door de minister van Justitie aangewezen model 12);

- artikel 5:13: redelijk gebruikmaken van bevoegdheden;
- artikel 5:14: mogelijkheid tot beperking van bevoegdheden bij wet of bij besluit van het bestuursorgaan;
- artikel 5:15: bevoegdheid tot betreden van elke plaats met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner, zonodig met behulp van de sterke arm, en vergezeld van personen die de toezichthouder aanwijst;
- artikel 5:16: bevoegdheid tot het vorderen van inlichtingen;
- artikel 5:16a: bevoegdheid tot vorderen inzage identiteitsbewijs
- artikel 5:17: bevoegdheid tot het inzien van zakelijke gegevens en tot het maken van kopie daarvan (ter plekke of na medeneming voor korte tijd);
- artikel 5:20: een ieder is verplicht aan een toezichthouder alle medewerking te verlenen die de toezichthouder redelijkerwijs kan vorderen.

1.4 Termijnen

In diverse artikelen van de instructie zijn termijnen opgenomen, met het oog op een goede voortgang van de werkzaamheden. Deze termijnen zijn soms in de wet te vinden. Als dat het geval is, is dat in de artikelsgewijze toelichting aangegeven. De niet in de wet opgenomen termijnen zijn in de tekst van de instructie opgenomen en gelden als termijn van orde.

2. Artikelsgewijze toelichting

2.1 Toelichting artikel 1

Artikel 1, begripsbepalingen: Hier zijn enkele begrippen omschreven die niet in de Leerplichtwet zijn opgenomen, zoals: administratief medewerker en jongere.

In de aangehaalde artikelen wanneer er sprake is van een voortijdig schoolverlater, artikel 28 WVO, artikel 47a WEC en artikel 8.1.8 WEB is het volgende bepaald:

“Het bevoegd gezag doet onverwijld opgave aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar de betrokkene woon- of verblijfplaats heeft van de gegevens van degene

- a) op wie de Leerplichtwet 1969 niet meer van toepassing is en die de leeftijd van 23 jaar nog niet heeft bereikt;
- b) die niet in het bezit is van een diploma vwo of havo als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk artikel 8 [WVO] dan wel een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- c) die van school wordt verwijderd.”

In de artikelen 28a WVO, 47b WEC en 8.1.8a WEB is opgenomen:

“Indien degene die voldoet aan artikel 28, eerste lid, onderdelen a en b, het onderwijs aan de school gedurende een aaneengesloten periode van ten minste vier weken of een door het bevoegd gezag te bepalen kortere periode zonder geldige reden, waaronder in ieder geval de redenen bedoeld in artikel 27a, negende lid worden verstaan, niet meer volgt, ontstaat voor het bevoegd gezag de leveringsverplichting, bedoeld in artikel 12, derde lid van de Wet register onderwijsdeelnemers.

In het kader van de instructie wordt ervan uitgegaan dat deze taak wordt opgedragen aan een personeelslid van de school, hier aangeduid met de directeur. De ‘echte’ directeur kan deze taken binnen de school of instelling natuurlijk aan een ander opdragen. Mocht twijfel ontstaan over de bevoegdheid van iemand die zo’n melding doet, dan moet het bevoegd gezag uiteraard wel de bevoegdheid van de betrokkene kunnen aantonen.

2.2 Toelichting artikel 2

Artikel 2, preventie: Voorkomen is beter dan genezen. Daarom zijn in dit artikel een aantal proactieve informatie-instrumenten genoemd. In lid 4 en lid 5 wordt ingegaan op de afstemming tussen de diverse disciplines. Vooral de ketenpartners spelen bij de preventie een belangrijke rol.

Met invoering van de Methodische aanpak Schoolverzuim (maart 2017) is opgenomen dat de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach zoveel mogelijk conform deze methode handelt. Pas toe of leg uit is het motto van de MAS. De laatste versie is van september 2023.

Daarnaast is aan dit artikel de werkwijze bij preventieve verzuimspreekuren opgenomen, onder verwijzing naar het beleid omtrent verzuim dat vastligt in het regionale verzuimprotocol en thuiszitterspact.

2.3 Toelichting artikel 3

Artikel 3, lid 2, leeftijdsgroep in administratie: gekozen is voor een systeem waarbij in principe alle kinderen vanaf de geboorte worden opgenomen. Zo staan in ieder geval alle leerlingen waarmee de leerplichtambtenaar/RMC-medewerker in de loop van een schooljaar te maken heeft, bij het begin van het schooljaar in de leerplichtadministratie. De 3-jarigen worden al meegenomen omdat deze kinderen in de loop van het schooljaar 4 jaar worden en bij een school worden ingeschreven (zo kunnen de kinderen die nog niet worden ingeschreven eenvoudig in beeld komen).

Aangezien er sprake is van een gecombineerde leerplicht- en Doorstroompuntadministratie, worden de jongeren tot en met de leeftijd van 22 jaar opgenomen in de leerlingenadministratie. Bij de jongeren waarvan bekend is dat deze al een startkwalificatie hebben behaald, wordt dit gegeven in de registratie opgenomen.

Artikel 3, lid 3, tussentijdse mutaties: om te voorkomen dat leerlingen door verhuizing in de loop van het schooljaar tussen wal en schip raken, en niet aan onderwijs deelnemen, is het van belang om een goed sluitend systeem van de tussentijdse mutaties te hebben. In de tekst is de suggestie opgenomen om dit wekelijks bij te houden, zodat zowel de actualiteit als de werklast beheersbaar is. De aangifte van verhuizing behoort bij de beheerder van de Basisregistratie Personen (Brp) binnen te komen. Als er sprake is van het ontvangen van een schoolmutatie, kan tevens gecontroleerd worden of de verhuizing op juiste wijze is gemeld.

Mutaties van in- en uitschrijving: op grond van artikel 18 Leerplichtwet moeten de in- en uitschrijvingen binnen zeven dagen (lees een week) door de school of instelling worden gemeld. Verwijdering van niet-leerplichtigen dient onverwijld plaats te vinden

In artikel 3, lid 6, is de mogelijkheid opgenomen om een signaal, betreffende een directeur die volhardend verwijtbaar in gebreke blijft, aan de Inspectie van het Onderwijs af te geven. Verdere uitwerking hiervan is beschreven in artikel 20 van de instructie.

Artikel 3, lid 7, controle op inschrijving: onder 'scholen en instellingen' worden begrepen alle scholen en instellingen binnen en buiten de regio waar leerlingen woonachtig in de regio zijn ingeschreven. De genoemde termijn van 10 werkdagen is een termijn van orde (geen wettelijke bepaling). Wanneer sprake is van verwijtbaar in gebreke blijven van de kant van een school of instelling, dan dient daartegen vlot te worden opgetreden. De leerplichtambtenaar spreekt de directeur aan wanneer er sprake is van verwijtbaar in gebreke blijven. Blijft de directeur in gebreke dan kan de leerplichtambtenaar dit signaleren bij de Inspectie voor het Onderwijs. Verdere uitwerking hiervan is beschreven in artikel 20 van de instructie.

De strafbaarheid van de directeur van de school of instelling op dit punt is opgenomen in artikel 27 Leerplichtwet.

Artikel 3, lid 8, wijziging van school: de procedures bij in- en uitschrijving voor scholen zijn in verband met bekostigingsaspecten zodanig dat de nieuwe school niet mag inschrijven zonder bewijs van uitschrijving van de oude school. Vanuit leerplichtaspecten (artikel 10 Leerplichtwet) mag de oude school pas uitschrijven als een nieuwe gevonden is. In dit lid is aangegeven dat de administratief medewerker hier controle uitoefent. Zonodig kan in administratieve zin bemiddelend worden gehandeld.

Artikel 3, lid 9, verhuizing: de Leerplichtregeling 1995 schrijft voor dat de "administratieve gegevens" aan de nieuwe gemeente worden toegezonden (artikel 3, tweede lid, Leerplichtregeling 1995). De tweede zin van dit lid geeft aan dat niet automatisch het hele leerlingdossier wordt doorgestuurd. Daarvoor is contact tussen de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach van beide gemeenten wenselijk (warme overdracht). Gegevens die in beginsel wel overgedragen moeten worden, zijn veroordelingen (i.v.m. eventuele recidive) en recente verzuimmeldingen en vrijstellingen (die een rol kunnen spelen bij nieuwe meldingen).

2.4 Toelichting artikel 4

Artikel 4, leerling dossier: uitgangspunt is dat van een leerling een apart dossier gemaakt wordt in CAREL, het regionale registratiesysteem, als er sprake is van een vrijstelling of van ongeoorloofd schoolverzuim. Voor een groot deel van de leerlingen zal dat nooit het geval zijn, maar deze staan wel opgenomen in de leerlingadministratie in verband met de controle op schoolinschrijvingen. Het dossier wordt in het bijzonder beschermd, wat het gebruik betreft, door de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming en de Wet politiegegevens. Kern van die bepalingen wordt gevormd door:

- gebruik beperkt tot de doelstellingen die de wet eraan geeft, namelijk de zorg voor een schoolloopbaan die tot (start)kwalificatie leidt;
- recht op kennis van de inhoud van het dossier voor de betrokkene (ouders, oudere leerling);
- recht op correctie van opgenomen gegevens.

2.4a Toelichting artikel 4a

Met ingang van 1 januari 2019 is de Wet politiegegevens ook voor alle BOA's van toepassing. De nieuwe privacywetgeving heeft voor BOA's vooral gevolgen voor hoe ze hun werk verantwoorden. Dus in welke systemen ze werken en met wie ze de gegevens mogen delen. De Wpg is veel specifiekere dan de AVG, vanwege de politiegegevens. Voor deze gegevens gelden andere termijnen, je mag ze voor andere doelen gebruiken en je mag ze verzamelen zonder dat de betrokkene toestemming hoeft te geven. De organisaties moeten voorzieningen treffen om deze gegevens goed te beschermen, bijvoorbeeld

door ze te labelen. Ook moeten alle strafrechtelijke politiegegevens een label krijgen, zodat alleen mensen met een opsporingsbevoegdheid erbij kunnen.

2.5 Toelichting artikel 5

Artikel 5 heeft betrekking op de bevoegdheid die de leerplichtambtenaar geattribueerd (rechtstreeks uit de wet) heeft gekregen: het nemen van een besluit op een aanvraag voor extra verlof wegens "andere gewichtige omstandigheden" voor meer dan 10 schooldagen per schooljaar. Dit aantal schooldagen kan bereikt worden in één aanvraag, maar ook in een paar opeenvolgende aanvragen.

De attributie van deze bevoegdheid brengt met zich mee dat hier geen sprake is van mandaat van een aan burgemeester en wethouders toekomende bevoegdheid. De leerplichtambtenaar is hier zelf 'bestuursorgaan' in de zin van de Awb. Bij bezwaar zal de leerplichtambtenaar dan ook zelf een besluit op bezwaar moeten nemen, na advies van de gemeentelijke bezwarencommissie.

Artikel 5, lid 1, ontvangst en termijn voor beslissing: een vaste termijn kan niet worden genoemd, omdat zich gevallen (andere gewichtige omstandigheden) kunnen voordoen waarbij een zeer snel besluit redelijkerwijs gevegd mag worden. Anderzijds, wanneer zo'n grote spoed zich niet voordoet, moet de leerplichtambtenaar ook een redelijke termijn kunnen nemen om tot een weloverwogen besluit te komen. Volgens de algemene wet bestuursrecht is een redelijke termijn 8 weken. Als die tijd er niet zou zijn, en de betrokkenen zouden vertrekken voordat het besluit is genomen, dan moet de aanvraag wel verder behandeld worden, maar dient aan de ouders duidelijk gemaakt te worden dat de consequenties voor hun rekening zijn.

Artikel 5, lid 2, onvolledige aanvraag: op grond van artikel 4:5 Awb kan het bestuursorgaan, indien niet tijdig (na een hersteltermijn) een volledige aanvraag voorligt, besluiten om de aanvraag buiten behandeling te laten. De termijn is "ten minste een week, ten hoogste drie weken", als invulling van de algemene bepaling in artikel 4:5 Awb. In de tweede zin is sprake van een formulier. Hier kan een formulier gebruikt worden waarin de ontvangst van een onvolledige aanvraag wordt bevestigd en waarin is aangegeven (bijvoorbeeld met een aangekruiste passage) welke informatie nog ontbreekt.

Artikel 5, lid 3, horen van de directeur: het is mogelijk gebruik te maken van een formulier waarop de aanvrager zijn aanvraag indient en de directeur tevens zijn mening kan aangeven.

Artikel 5, lid 5, zienswijze jongere: met name wanneer oudere leerplichtigen betrokken zijn, kan het wenselijk zijn om hun eigen zienswijze te vernemen.

Artikel 5, lid 6, plaats van gesprek: om onduidelijkheden te voorkomen, is deze bepaling opgenomen. Het kan bijvoorbeeld efficiënt zijn (en 'klantvriendelijk') om de desbetreffende gesprekken op een school te laten plaatsvinden. Over het algemeen worden gesprekken betreffende dit onderwerp gevoerd op kantoor. Ouders kunnen teleurgesteld raken door de afwijzing en dan is het van belang dat de leerplichtambtenaar zijn eigen veiligheid garandeert.

Artikel 5, lid 8, beoordeling aanvraag meer dan tien dagen: artikel 11 onder g van de Leerplichtwet 1969 kent de mogelijkheid extra verlof te verlenen wegens andere gewichtige omstandigheden. Dit onderdeel is nader uitgewerkt in artikel 14 van de Leerplichtwet. De hier bedoelde "andere gewichtige omstandigheden" verwijzen naar uitzonderlijke persoonlijke omstandigheden waarvoor de leerling extra verlof nodig heeft, zodat hiermee een kennelijk onredelijke situatie voorkomen kan worden. Onder "andere gewichtige omstandigheden" vallen situaties die buiten de wil van de ouders en/of de leerling liggen. Daarbij is sprake van een medische of sociale indicatie. Bij een medische of sociale indicatie is een verklaring van een (jeugd)arts van de GGD of een sociale instantie noodzakelijk.

Artikel 5, lid 9, advies over individuele aanvraag: het gaat hier om situaties waar de bevoegdheid tot het nemen van een besluit bij de directeur ligt (verlof voor ten hoogste 10 schooldagen) waarbij deze behoefte heeft aan advies. De leerplichtambtenaar kan daarbij ook de rechtsgelijkheid (gelijke gevallen van verschillende scholen) in het oog houden.

In voorkomende gevallen **kan** extra verlof worden gegeven voor de hierna genoemde periode:

- Voor verhuizing: maximaal 1 schooldag;
- Voor het voldoen aan wettelijke verplichtingen, voor zover dit niet buiten de uren kan geschieden: geen maximale termijn;
- Voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: in Nederland maximaal 1-2 schooldagen; in het buitenland maximaal 5 schooldagen;
Soort bewijs: trouwkaart (indien twijfelachtig kopie trouwakte)

- Bij ernstige levensbedreigende ziekte zonder uitzicht op herstel van bloed- of aanverwant tot en met de 3e graad: geen maximale termijn;
Soort bewijs: doktersverklaring waar ernstige ziekte uit blijkt)
- Bij overlijden van bloed- of aanverwant:
In de 1e graad maximaal 5 schooldagen;
In de 2e graad maximaal 2 schooldagen;
In de 3e en 4e graad maximaal 1 schooldag;
In het buitenland: 1e t/m 4e graad binnen Europa maximaal 5 schooldagen, buiten Europa maximaal 10 schooldagen indien aantoonbaar noodzakelijk voor reis en verblijf i.v.m. de uitvaart;
Soort bewijs: rouwkaart (indien twijfelachtig akte van overlijden)
- Bij 25-, 40- of 50-jarig ambtsjubileum en het 12 ½-, 25-, 40-, 50- en 60-jarig huwelijksjubileum van ouder(s)/verzorger(s) of grootouders: maximaal 1 schooldag;
- Voor andere naar het oordeel van de directeuren/leerplichtambtenaren gewichtige omstandigheden: geen maximale termijn vastgesteld

Daarbij geldt het volgende:

- Verlofaanvragen dienen schriftelijk en tenminste acht weken van tevoren bij de directeur of de leerplichtambtenaar te worden ingediend. Indien deze termijn niet is aangehouden, moet door de aanvrager worden beargumenteerd waarom dit niet is gebeurd.
- Er kunnen voorwaarden gesteld worden aan het toekennen van verlof (bijvoorbeeld achteraf tonen van bepaalde bescheiden).
- De toestemming of afwijzing moet schriftelijk worden vastgelegd en in geval van afwijzing goed worden gemotiveerd door de directeur of de leerplichtambtenaar.
- Verlof moet altijd zo kort mogelijk worden gehouden.
- Alle aanvragen dienen, voor zover in redelijkerwijze mogelijk, te worden vergezeld van bewijsmiddelen.
- Indien de leerplichtambtenaar overgaat tot het opmaken van een proces-verbaal dan dient de verdachte bewijsstukken in een andere taal te allen tijde te laten vertalen door een be-edigd vertaler (behalve als in Frans, Duits, Engels).
- Verlof vanwege gewichtige omstandigheden **kan** ook worden toegekend in de eerste twee weken na de zomervakantie, hier moet spaarzaam mee worden omgegaan.

In de volgende gevallen wordt zeker **geen** extra verlof gegeven:

- Familiebezoek in het buitenland;
- Goedkope tickets in het laagseizoen;
- Omdat de tickets al gekocht zijn of omdat er geen tickets meer zijn in de vakantieperiode;
- Vakantiespreiding in den lande;
- Verlof voor een kind, omdat andere kinderen uit het gezin al of nog vrij zijn;
- Eerder vertrek of latere terugkomst in verband met verkeersdrukte;
- Samen reizen/in konvooi rijden door bijvoorbeeld de Balkan;
- Kroonjaren.

Artikel 5, lid 10, advies over beleid: het gaat hier over een bevoegdheid van directeuren. Met het oog op rechtsgelijkheid van ouders is het van belang om tot afstemming van het gebruik van deze bevoegdheid te komen. Op basis van een advies kunnen de directeuren elk hun eigen beleidsregels vaststellen voor toepassing van artikel 11 onder g van de Leerplichtwet (verlof wegens andere gewichtige omstandigheden voor ten hoogste 10 schooldagen). Zie ook toelichting op het vorige lid.

Bovengenoemde richtlijn is conform de landelijke afspraken die hierover zijn gemaakt.

2.6 Toelichting artikel 6

Artikel 6, relatief verzuim: bij relatief verzuim van de leerplicht geldt dat een jongere na inschrijving de school niet geregeld bezoekt (artikel 2, lid 1 Leerplichtwet 1969). Een jongere die de leeftijd van 12 jaar heeft bereikt bezoekt na inschrijving de school niet geregeld (artikel 2, lid 3 Leerplichtwet 1969).

Bij relatief verzuim van de kwalificatieplicht geldt dat een jongere na inschrijving de school niet geregeld bezoekt (artikel 4a Leerplichtwet 1969). Een jongere die als leerling van een instelling is ingeschreven volgt niet het volledige onderwijsprogramma of een combinatie van leren en werken. Uitgangspunt is dat met het onderwijs alleen of met de combinatie leren en werken een volledige week wordt gevuld (artikel 4c, lid 1 Leerplichtwet 1969).

De Leerplichtwet bepaalt in artikel 21 en 21a dat de school een kennisgeving of een melding van verzuim moet doen aan burgemeester en wethouders. Dit gebeurt, met uitzondering van het particulier onderwijs via het Register Onderwijsdeelnemers van DUO. In artikel 22 staat dat de leerplichtambtenaar "vanwege burgemeester en wethouders" een onderzoek instelt.

In de instructie is de werkwijze voor de leerplichtambtenaar bij dit onderzoek beschreven. Een instructie kan nooit alle mogelijke situaties beschrijven. Hoofdpijn moet zijn dat afwijking van de beschreven werkwijze mogelijk is, mits gemotiveerd, en dus in het dossier terug is te vinden.

Artikel 6, lid 3, vraagt van de leerplichtambtenaar dat hij/zij de personen die bij een onderzoek betrokken raken, goed informeert over de procedure en de (mogelijke) consequenties van hun gedrag.

In artikel 6, lid 8, is met de term 'afhandelen' bedoeld het tot een (zo) goed (mogelijk) einde brengen van de geconstateerde verzuimsituatie of het ingezette begeleidingstraject.

In artikel 6, lid 9 wordt de bepaling uit de Leerplichtwet (artikel 22, lid 2: "... dan zendt hij/zij proces-verbaal aan de officier van justitie") enigszins gerelativeerd om aan te sluiten bij de redelijke praktijk en bij de passage het "... trachten hen te bewegen ..." uit het eerste lid van artikel 22. In de genoemde omstandigheden (én geen kennelijke opzet, én eerste overtreding, én niet meer dan vijf schooldagen verzuim) kan met een serieuze waarschuwing vaak al het beoogde effect bereikt worden.

Artikel 6, lid 10, melding Sociale Verzekeringsbank: wanneer sprake is van verwijtbaar in gebreke blijven van de kant van de ouders en/of jongere (16 jaar of ouder) dan dient daartegen te worden opgetreden. Dat kan door een melding te doen aan de Sociale Verzekeringsbank, welke de kinderbijslag stop kan zetten. Verdere uitwerking hiervan is beschreven in artikel 17 van de instructie.

Artikel 6 lid 11, Halt-verwijzing: wanneer sprake is van verwijtbaar in gebreke blijven (zonder ernstige problematiek) van de kant van een jongere van 12 tot 18 jaar, dan dient daartegen te worden opgetreden. Dat kan één keer door het opmaken van een Halt-verwijzing door een leerplichtambtenaar met BOA-bevoegdheid. De jongere en de ouders (bij een jongere tot 16 jaar) dienen voor deze verwijzing toestemming te verlenen. Het betreft hier minder zware problematiek. De jongere voorkomt op deze wijze een strafblad na zijn 18de verjaardag, wanneer de Haltstraf positief wordt afgerond.

Artikel 6, lid 12, proces-verbaal: wanneer een opgelegde HALT straf niet naar behoren is uitgevoerd en om die reden negatief is afgesloten door bureau Halt kan de leerplichtambtenaar, eventueel na overleg met het OM alsnog een proces-verbaal opmaken voor de jongere;

Artikel 6, lid 13, proces-verbaal: wanneer sprake is van verwijtbaar in gebreke blijven van de kant van de ouders en/of de jongere (12 jaar of ouder), dan dient daartegen te worden opgetreden. Dat kan door het opmaken van een proces-verbaal door een leerplichtambtenaar met BOA-bevoegdheid.

Artikel 6, lid 14, andere bron van wetenschap: het is mogelijk dat de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach op de hoogte raakt van relatief verzuim via een ander kanaal dan de kennisgeving van de kant van de school (het uitgangspunt van de Leerplichtwet). In dit artikellid is beschreven wat de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach dan te doen staat, en in lid 15 welke maatregel de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach kan voorstellen jegens een directeur die (verwijtbaar en voortdurend) geen kennisgeving van verzuim doet.

Artikel 6, lid 115, verzuimbeleid: de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach kan in een individueel geval (lid 17) en in meer algemene zin een advies geven aan de directeur(en) over het handelen in een bepaalde situatie en het verzuimbeleid in het algemeen. Artikel 21, eerste lid, van de Leerplichtwet geeft de basisregels waarin is aangegeven wanneer melding verplicht is. Er zijn verschillende situaties waarbij eerdere melding wenselijk is.

Denk aan onduidelijke redenen voor afwezigheid zoals: bepaalde verzuimpatronen bij jongeren of een situatie waarbij twijfel bestaat aan de effectiviteit van het beleid van de school.

2.7 Toelichting artikel 7

Artikel 7, meldingen van verzuim 18 plus moeten volgens de wet door de school of onderwijsinstelling worden gedaan na een perioden van 4 weken aaneengesloten. Landelijk is er de afspraak gemaakt om scholen en instellingen verzuim van 18 plus ook te melden bij 16 uur en een periode van 4 weken. De aanpak die hiervoor wordt ingezet is afhankelijk van de regio waarin de jongere woonachtig is en welke beleidskeuzes en aanpak er is gekozen. In deze instructie wordt er van uitgegaan dat bij een melding verzuim 18 plus altijd een gesprek met de jongere plaatsvindt of op school/onderwijsinstelling of op kantoor van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach.

2.8 Toelichting artikel 8

Artikel 8, absoluut verzuim: bij absoluut verzuim van de leerplicht geldt dat een jongere niet staat ingeschreven bij een school in overeenstemming met de bepalingen van de Leerplichtwet 1969 (artikel 2, lid 1 Leerplichtwet 1969).

Bij absoluut verzuim ten aanzien van de kwalificatieplicht geldt dat een jongere niet staat ingeschreven als leerling van een instelling overeenkomstig de bepalingen van paragraaf 2a van de Leerplichtwet 1969 (artikel 4a in verbinding met artikel 2, lid 1 Leerplichtwet 1969).

Voor de behandeling wordt in hoofdzaak aangesloten bij de werkwijze die in artikel 6 al is beschreven. In artikel 3 is de 'kapstok' voor het ontdekken van mogelijke gevallen van absoluut verzuim aangeduid: regelmatige en systematische controle, zeker bij tussentijdse mutaties. In lid 2 van dit artikel wordt daarbij aangesloten door eerst een administratieve check voor te schrijven, voordat de ouders en/of de jongere aangesproken worden.

2.9 Toelichting artikel 9

Artikel 9, kennisgeving in- en uitschrijvingen en dreigend voortijdig schoolverlaten: beide situaties zijn in één artikel vermeld; het gaat in essentie om een (dreigende) situatie waarbij de jongere buiten het onderwijs komt te staan.

Wanneer sprake is van verwijdering van een leerling, dan behoort de onderwijsinspectie daarover geraadpleegd te zijn. In voorkomende gevallen kan de leerplichtambtenaar ook contact met de onderwijsinspectie opnemen om achtergrondinformatie te verkrijgen dan wel om de inspectie op de hoogte te stellen (als de school dat – ten onrechte – nog niet gedaan zou hebben). De school informeert de leerplichtambtenaar ook bij verwijdering van een leerling.

De wettelijke bepalingen over de melding van voortijdig schoolverlaten gaan ervan uit dat in ieder geval melding gedaan moet worden wanneer de leerling 4 weken aaneengesloten geen onderwijs meer volgt. Het is goed mogelijk om tot afspraken te komen waarbij de school (het bevoegd gezag) sneller melding maakt van voortijdig schoolverlaten.

Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs, primair onderwijs en speciaal onderwijs kan een leerling schorsen (voor maximaal één week) of definitief verwijderen van school. Het laatste kan alleen na overleg met de Inspectie van het Onderwijs en na het horen van leerling en/of ouders, voogden of verzorgers. Bovendien kan een leerling alleen worden verwijderd als een andere school bereid is om de leerling op te nemen. Voor het MBO geldt hiervoor een inspanningsverplichting van 8 weken, zo ook voor het speciaal onderwijs cluster 1 en 2. Een besluit tot schorsing wordt aan de betrokken leerling en, als de leerling nog geen 21 is, ook aan de ouders, voogden of verzorgers schriftelijk bekendgemaakt. Van een schorsing voor een periode langer dan één dag en een definitieve verwijdering moet het bevoegd gezag de Inspectie schriftelijk in kennis stellen onder vermelding van de redenen.

2.9a Toelichting artikel 9a

Artikel 9a heeft betrekking op het bestrijden van voortijdig schoolverlaten en het volgen van jongeren in een kwetsbare positie.

Definitie jongeren in een kwetsbare positie

Een jongere die, al dan niet met een getuigschrift of een diploma, doorstroomt naar de entreeopleiding, basisberoepsopleiding (MBO2) of uitstroomt uit het onderwijs, en afkomstig is uit:

1. het voortgezet speciaal onderwijs, bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet op de Expertisecentra;
2. het praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 5, onder d van de Wet op het voortgezet onderwijs;
3. de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo, bedoeld in artikel 10b, eerste lid van de Wet op het voortgezet onderwijs;
4. het leerwerktraject van het vmbo, bedoeld in artikel 10b1 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
5. de entreeopleiding; of
6. de jongere die niet vanuit één van de onderwijssoorten, genoemd onder 1 tot en met 5 instroomt in een entreeopleiding.

Jongeren die van opleiding wisselen in MBO1 worden ook tot doorstroom in het onderwijs gerekend.

In november wordt de lijst met jongeren in een kwetsbare positie aangeleverd vanuit DUO. Op basis van de Monitor die door Ingrado is opgesteld kan deze groep jongeren gemonitord worden. De omschrijving in deze instructie is dan ook gelijk aan de monitor.

De aanpak die ingezet wordt bij jongeren die niet in beeld zijn, kan lokaal of regionaal verschillen. Hier kan in lid 10 de afgestemde aanpak worden opgenomen. Als advies is opgenomen om de stappen 5 tot en met 8 ieder half jaar te herhalen om te zien of de jongere nog steeds een jongere in kwetsbare positie is. Dit is geen wettelijke termijn dus er kan ook voor een andere termijn gekozen worden.

Het inlichtingenbureau hanteert de volgende prio's:

Prio 1: Geen inkomsten

Prio 2: Werk, inkomsten minder dan € 300 per maand
Prio 3: werk, inkomsten meer dan € 300 per maand
Prio 4: Combinatie werk en uitkering
Prio 5: Uitkering

2.10 Toelichting artikel 10

Artikel 10, vervangende leerplicht: besluiten krachtens dit artikel kunnen aan de leerplichtambtenaar gemandateerd worden. In de instructie is daarvan uitgegaan. De vervangende leerplicht geldt voor 14- en 15-jarigen die in het algemeen niet in een Beroeps Begeleidende Leerweg (BBL) traject kunnen instromen gezien de leeftijd.

De wet gaat uit van een door de ouders ingediende en ondertekende aanvraag. De praktijk zal veelal zijn dat de aanvraag door de school wordt voorbereid, in goed overleg met de leerplichtambtenaar en bijvoorbeeld het zorg advies team (ZAT). In het derde en vierde lid wordt de werkwijze beschreven die bij deze praktijk past en ook aan de wet voldoet.

De oudere leerplichtige, die gebruikmaakt van artikel 3b, mag arbeid verrichten.

2.11 Toelichting artikel 11

Artikel 11, vrijstelling leerplicht: ook hier betreft het een bevoegdheid die door burgemeester en wethouders aan de leerplichtambtenaar gemandateerd kan worden. In de instructie is van deze mandaatverlening uitgegaan. In de tekst is (in het tweede lid) een aanwijzing opgenomen voor de criteria die bij de toetsing van het 'andere onderwijs' worden toegepast. Bij de beoordeling slaat de leerplichtambtenaar er acht op dat er wordt toegeleid dan wel kan worden toegeleid tot een startkwalificatie.

Een startkwalificatie houdt in:

- het bezit van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs of hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 7 onderscheidenlijk artikel 8 van de Wet voortgezet onderwijs;
- dan wel een diploma van een opleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs (dat wil zeggen MBO niveau 2 of hoger).

De procedure voor leerplichtigen in dienst bij defensie staat beschreven in artikel 11 vanaf lid 3. Een deel van het bij Defensie werkzame personeel bestaat uit 17-jarige jongeren, waarvan het merendeel de school heeft verlaten zonder startkwalificatie. Om deze jongeren wel in beeld te houden, om te volgen of zij een startkwalificatie behalen of uitvallen voordat ze de 18 jarige leeftijd hebben bereikt, is er in samenspraak tussen ministerie van OCW, Ministerie van Defensie en Ingrado een procedure ontwikkeld om deze jongeren in beeld te houden.

2.12 Toelichting artikel 12

Artikel 12, lid 2, aangewezen deskundige: zie hierover artikel 14.

Artikel 12, lid 7, overwegende bedenkingen tegen de richting: de vraag of de bedenkingen werkelijk op de richting van het onderwijs betrekking hebben, dient, volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad, onderzocht te worden. Als vaststaat dat dat het geval is, ontstaat de vrijstelling van rechtswege en is geen plaats meer voor onderzoek naar het gewicht van de bedenkingen. Dat strookt met de vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State volgens welke er geen sprake is van een bevoegdheid om een besluit te nemen over de bedenkingen.

Artikel 12, lid 8, bericht aan de ouders: bij deze bepalingen uit de Leerplichtwet is het van belang dat het gaat om vrijstellingen die van rechtswege intreden indien de kennisgeving aan de eisen van de wet voldoet, en die van rechtswege niet kunnen intreden indien de kennisgeving niet aan de eisen van de wet voldoet.

Aan het bericht over de kennisgeving behoort dan ook geen bezwaar- en beroepsclausule gekoppeld te worden.

Artikel 12, lid 9, indien de jongere niet aantoonbaar vier maanden per jaar in Nederland verblijft, dan informeert de leerplichtambtenaar ouders over het feit dat het kind moet worden uitgeschreven uit de BRP en over het feit dat er adresonderzoek door de afdeling BRP zal worden gedaan. Wanneer het adresonderzoek niet wordt uitgevoerd en ouders schrijven hun kind niet uit uit de BRP en zij vragen het volgende jaar opnieuw een vrijstelling 5 onder b aan, dan volgt die van rechtswege.

Artikel 12, lid 12, vrijstelling wegens onderwijs in buitenland: in dit geval voorziet de wet niet altijd in een regeling die ook in de praktijk hanteerbaar is. Het onderdeel van de instructie geeft de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach de opdracht om een wel hanteerbare regeling (informatieplicht) te treffen,

die hem in staat stelt om na terugkeer van de leerplichtige in Nederland na te gaan of deze daadwerkelijk onderwijs in het buitenland heeft gevolgd.

2.13 Toelichting artikel 13

Artikel 13 geeft in enkele stappen aan wat de gemeente c.q. de leerplichtambtenaar te doen staat als ouders hun kind van een onderwijsvoorziening gebruik laten maken die (nog) niet als school in de zin van de Leerplichtwet is aangemerkt.

2.14 Toelichting artikel 14

Artikel 14, aanwijzing deskundige: hier wordt uitgegaan van ad hoc of structurele afspraken met bijvoorbeeld een schoolarts, een extern medisch beoordelaar of een aan de schoolbegeleidingsdienst verbonden psycholoog of pedagoog omtrent de beoordeling van een aanvraag tot vrijstelling op grond van psychische of lichamelijke ongeschiktheid om een school te bezoeken. De aangewezen deskundige beoordeelt of de betreffende jongere in staat is om een school te bezoeken en geeft hierover een verklaring af.

2.15 Toelichting artikel 15

Artikel 15, melding aan Raad voor Kinderbescherming: de instructie sluit aan op de plicht die in de Leerplichtwet is opgenomen en heeft betrekking op de zogenoemde strafrechtelijke melding. Daarnaast is het mogelijk om de Raad voor de Kinderbescherming te consulteren over de gewenste route, vrijwillig, civiel of strafrechtelijke aanpak van het schoolverzuim.

2.16 Toelichting artikel 16

Artikel 16, melding aan Veilig Thuis: de bepaling biedt de leerplichtambtenaar expliciet de mogelijkheid om in gevallen waar hij/zij dat wenselijk acht contact op te nemen met Veilig Thuis. Het betreft hier de zogenoemde civiele melding.

2.17 Toelichting artikel 17

Artikel 17 meldcode: op 1 juli 2013 is de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling vastgesteld. Vanaf 1 januari 2019 is er een verplicht afwegingskader in stap 5 opgenomen. Deze meldcode geldt ook voor de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach. Werken volgens de meldcode is een wettelijke verplichting. De meldcode op zich is een meldrecht en geen meldplicht.

In dit artikel is vastgelegd op welke wijze de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach met de meldcode om dient te gaan en welke stappen er gezet moeten worden. Deze beschrijving is samengesteld aan de hand van het basismodel meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Afwegingskader: onderdeel van de meldcode

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen in stap 5 is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Er is een basisdocument Afwegingskader beschikbaar voor alle beroepsgroepen. Het onderliggende Afwegingskader is de uitwerking voor het Onderwijs, inclusief leerplicht en het Doorstroompunt.

In Stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens, het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach (dit kan de aandachtsfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden

volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Privacy en de meldcode

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is Europese wetgeving. De Nederlandse wetgeving, zoals de leerplichtwet of de wet meldcode, mag daarmee niet in strijd zijn, aangezien de AVG hogere wetgeving is.

Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is niet in strijd met de AVG, dus mag uitgevoerd worden.

Afwegingskader:

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en leerplicht/Doorstroompunt

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten

B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2. Veiligheid

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht/Doorstroompunt in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3. Hulp

Ben ik, of iemand anders in mijn school⁷ of een ketenpartner⁸/ben ik als leerplichtambtenaar/doorstroomcoach in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis; VT neemt binnen 5 werkdagen een besluit en koppelt terug aan melder

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Acceptatie

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn.

Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren⁹ van de veiligheid van alle betrokkenen.

7) Hierbij valt te denken aan functionarissen uit de tweede lijns ondersteuning in de school, altijd onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (dus geen docenten, wel een zorgcoördinator, een vertrouwenspersoon, een orthopedagoog, een schoolpsycholoog, een intern begeleider, een schoolmaatschappelijk werker,...)

8) Betrokken functionarissen vanuit de gemeente. Dit kan per gemeente verschillen; hierbij valt te denken aan de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach of een medewerker van een buurt- of wijkteam dat betrokken is bij de school of een medewerker van de GGD/JGZ (Jeugdgezondheidszorg).

9) Aanbeveling: spreek een nazorgtraject af. Leg termijnen en verwachtingen vast.

BIJLAGE bij het afwegingskader: begrippen en definities

Algemene meldnormen (leidende principes ten behoeve van de afwegingskaders)

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A	In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
Meldnorm B	In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar/ doorstroomcoach meent dat hij/zij, gelet op zijn/haar competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Meldnorm C	Als een aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar/doorstroomcoach die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure

ACUTE ONVEILIGHEID	
Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de afwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none">• Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.• (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.• Poging tot verwurging.• Wapengebruik.• Geweld tijdens de zwangerschap.• (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.• Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).• Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.• Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.• Vrijheidbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.• Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suicidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.• Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.• Minderjarigen die opgesloten worden in huis en aan wie eten en drinken onthouden wordt• Minderjarigen die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt• etc.

STRUCTURELE ONVEILIGHEID	
Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.

Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.
Voorbeelden	<ul style="list-style-type: none"> • Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkel-mogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. • Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger. • Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. • Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties. • Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders. • Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. • Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. • etc.

DISCLOSURE	
Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (moge-lijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	<p>Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.</p> <p>Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/verzorgers bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eengerelateerd geweld en oudermishandeling.</p> <p>Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.</p> <p>Bij de keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.</p>

2.18 Toelichting artikel 18

Artikel 18, melding aan Arbeidsinspectie: het verdient aanbeveling om af en toe contact te hebben met de regionale directie van de Arbeidsinspectie over de informatie-uitwisseling en het toezicht op arbeid door jongeren (de mogelijkheden tot werken voor jongeren in de Arbeidstijdenwet zijn afgestemd op die in de Leerplichtwet; de gebruikte termen wijken af: een kind is een persoon jonger dan 16 jaar; een jeugdige werknemer is een persoon van 16 of 17 jaar).

2.19 Toelichting artikel 19

Artikel 19, melding aan de sociale verzekeringsbank: met de wijziging van de Algemene Kinderbijslag Wet (AKW) heeft de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach er per 1 januari 2010 een handhavingsinstrument voor 16- en 17-jarigen bijgekregen. Indien er sprake is van ernstig schoolverzuim (16 uur ongeoorloofd verzuim in een periode van 4 weken) heeft de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach de mogelijkheid om een melding te doen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB) met de mededeling dat de Leerplichtwet niet wordt nageleefd. Deze melding kan voor de SVB, uitvoerder van de AKW, aanleiding zijn de kinderbijslag voor het betreffende kind stop te zetten. Immers de AKW stelt eisen aan de dagbesteding van kinderen van 16 en 17 jaar. Dezelfde regels gelden voor wezen van 16 en 17 jaar. De melding bij de SVB wat betreft een jongere die een wezenuitkering ontvangt is mogelijk per 1 april 2010.

Het doen van een melding aan de SVB moet gezien worden als een extra instrument dat ingezet kan worden door de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach om het verzuim van een 16- of 17-jarige leerplichtige te laten eindigen. In bepaalde situaties kan er een melding bij de SVB plaatsvinden alvorens er een proces-verbaal wordt opgemaakt. Er zijn ook situaties denkbaar waarbij de melding aan het SVB en het opmaken van een proces-verbaal gelijktijdig plaatsvinden.

Dit instrument kan een bijdrage leveren aan een vermindering van het aantal processen-verbaal. Het feit dat een gezin (tijdelijk) geen kinderbijslag ontvangt voor het kind dat de Leerplichtwet overtreedt,

zal er aan bijdragen dat de druk op de jongere verhoogd wordt om zijn schoolverzuim te beëindigen. Hierdoor zal een proces-verbaal in een aantal zaken niet meer nodig zijn.

Het uiteindelijke doel is dat de jongere naar school gaat. Ouders en jongere kunnen het stopzetten van de kinderbijslag voorkomen door alsnog aan de verplichtingen van de Leerplichtwet te voldoen. Doordat de SVB altijd achteraf de kinderbijslag uitbetaalt (drie maanden na vaststelling van het recht op die kinderbijslag) is er ook in administratieve zin ruimte om het stopzetten van de kinderbijslag te voorkomen. Er is dus een herstelmogelijkheid. De strafrechtelijke route kent deze herstelmogelijkheid niet. Een proces-verbaal kan niet meer teruggetrokken worden door de leerplichtambtenaar, ook al gaat de jongere inmiddels weer naar school. De rechter bepaalt dan welke sanctie hij/zij nodig acht.

Schoolverzuim door een 16/17 jarige

De school constateert in eerste instantie het verzuim. Verzuim tot 16 uur in een periode van 4 weken mag een school melden, is er sprake van 16 uur verzuim of meer in een periode van 4 weken dan moet de school het verzuim melden¹⁰.

De school meldt het schoolverzuim bij het Register Onderwijsdeelnemers van DUO en geeft daarbij aan welke actie zij zelf onderneemt, en of de inzet van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach onmiddellijk vereist is. Inzet van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach kan al plaatsvinden vanuit de preventieve gedachte als er nog geen sprake is van verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken. Denk bijvoorbeeld aan een leerplichtige die regelmatig te laat komt.

Kennisgeving vermoedelijk ongeoorloofd verzuim

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach ontvangt via het Register Onderwijsdeelnemers van DUO een verzuimmelding. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach neemt contact op met de school en stemt af welke stappen er genomen worden. Is het verzuim gestopt dan onderneemt de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach niets. Duurt het verzuim, ondanks de acties van de school, voort dan onderneemt hij/zij actie.

Onderzoek naar de reden van verzuim in het kader van de kwalificatieplicht

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach roept de ouder(s) en de leerplichtige ouder dan 16 jaar op voor een gesprek. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach onderzoekt de oorzaak van het verzuim. De consequenties van het verzuim worden toegelicht en er worden schriftelijke afspraken gemaakt voor het vervolg. Daarbij zijn 3 mogelijkheden:

- a) De ouder(s) en/of jongere werken volledig mee. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach geeft ouder(s) en jongere de kans om alsnog het verzuim op te heffen.
- b) De ouder(s) en/of jongere werken weliswaar mee aan de afspraken, maar de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach acht het raadzaam de vinger aan de pols te houden bij het nakomen van de afspraken.
- c) De ouder(s) en/of jongere werken niet mee aan afspraken om het verzuim te beëindigen.

Een leerplichtige moet naar school, ouder(s) zijn hier volgens de leerplichtwet verantwoordelijk voor totdat een jongere 18 jaar is, of een startkwalificatie heeft behaald, tenzij er sprake is van een vrijstelling. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach benadrukt dit in zijn/haar gesprek met ouder(s) en jongere en onderzoekt in hoeverre de ouder(s) (mede)verwijtbaar zijn aan het verzuimgedrag van hun kind. Er moet bij melding aan de SVB onderscheid gemaakt worden tussen verwijtbaarheid van en medewerking door ouders.

- Verwijtbaarheid: zodra een jongere niet op school is neemt de school contact op met de ouders om na te gaan wat de reden van afwezigheid is. Het is dan de verantwoordelijkheid van de ouders (en de jongere) om ervoor te zorgen dat, indien er sprake is van ongeoorloofd verzuim, dit eindigt. Indien ouders niets ondernemen, na de melding van school, dan zijn de ouders verwijtbaar. Ondernemen ouders na de melding van school, diverse acties om hun kind op school te krijgen, dan zijn de ouders niet verwijtbaar. De jongere kan in deze situatie wel verwijtbaar zijn, omdat hij of zij ondanks de inspanningen van de ouders, toch blijft verzuimen.
- Medewerking: zodra de school de ouders heeft ingelicht over het verzuim van hun kind op school, is het de verantwoordelijkheid van de ouders om er voor te zorgen dat hun kind weer naar school gaat. Indien het verzuim blijft voortduren zal de school en/of de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach met de ouders en de jongere afspraken gaan maken om het verzuim te laten eindigen. Als ouders en jongere zich aan de gemaakte afspraken houden dan werken zij mee om het verzuim te doen eindigen.

Melding aan de SVB

¹⁰ In onze regio zijn afspraken gemaakt met de scholen over het melden van verzuim tot 16 uur in vier weken in het kader van de preventieve gesprekken die op de scholen gehouden worden.

Een melding bij de Sociale verzekeringsbank kan een ge-eigend middel zijn om te stimuleren dat het schoolverzuim eindigt. Dit is afhankelijk van de verwijtbaarheid van ouders en/of jongere bij het verzuim maar ook van de medewerking die gegeven wordt aan het stoppen van het verzuim.

Hieronder staan deze situaties beschreven waarin melding bij de SVB kan worden gedaan:

- Nadat de school het verzuim heeft opgemerkt en dit heeft gemeld aan de ouders, stopt het verzuim niet. Ouders en jongere zijn verwijtbaar aan het ontstaan of het voortbestaan van het schoolverzuim. Ouders en/of jongere geven aan te willen meewerken aan afspraken, maar komen deze uiteindelijk niet na.
- Nadat de school het verzuim heeft opgemerkt en dit heeft gemeld aan de ouders, stopt het verzuim niet. Ouders en jongere zijn verwijtbaar aan het ontstaan en het voortbestaan van het schoolverzuim. Ouders en/of jongere willen niet meewerken aan afspraken om het verzuim te eindigen.
- Nadat de school het verzuim heeft opgemerkt en dit heeft gemeld aan de ouders, stopt het verzuim niet. Ouders zijn niet verwijtbaar aan het ontstaan of voortbestaan van het schoolverzuim, maar de jongere wel. Ouders willen meewerken aan afspraken, maar de jongere niet. In eerste instantie zal er zorg worden ingezet om het verzuim alsnog te doen eindigen. Heeft deze inzet geen effect dan kan alsnog een melding bij de SVB worden gedaan. (reden om de melding te doen is om de via de ouders druk op de jongere uit te oefenen)

Er wordt dus geen melding bij de SVB gedaan als ouders en jongere niet verwijtbaar zijn aan het ontstaan of voortbestaan van het verzuim en meewerken aan de afspraken om het verzuim te doen eindigen. Denk hierbij aan een jongere die niet naar school gaat omdat hij op de wachtlijst voor een REC4 instelling is geplaatst, of een gediagnosticeerd depressieve jongere die daardoor niet in staat is om naar school te gaan. Uiteraard is het aanbieden van zorg in deze situatie wel aan de orde.

Als sprake is van ernstig schoolverzuim dat gevolgen moet hebben voor het kinderbijslagrecht geeft de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach een signaal af aan de SVB. De SVB sluit aan bij het oordeel van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach. Deze volgt het gemeentelijke beleid met betrekking tot spijbelen en schooluitval.¹¹

Indien er een melding wordt gedaan aan de SVB dan zet de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach de volgende afspraken op papier en zendt deze naar ouders en jongere:

- het geconstateerde verzuim (minimaal 16 uur per 4 weken);
- de ondernomen acties om dit verzuim te stoppen, welke niet hebben geleid tot het resultaat (acties van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach, gesprek, waarschuwing, melding ZAT enz.);
- datum waarop de melding naar de SVB is verstuurd;
- datum waarop de kinderbijslag stop gezet zal worden (SVB werkt met kwartaaltermijnen);
- voorwaarden waar ouders en/of jongere aan moeten voldoen om de melding ongedaan te maken;
- evaluatiedatum (als de melding aan de SVB is gedaan, kunnen ouders en/of jongere alsnog voldoen aan de voorwaarden de melding aan de SVB ongedaan maken. Hiervoor wordt een uiterste datum genoemd. Op deze wijze hebben ouders en jongere alsnog de kans de melding ongedaan te maken).

Een melding doen aan de SVB is geen besluit in de zin van de Algemene wet Bestuursrecht. De brief hoeft dus niet voorzien te worden van een bezwaar- en beroepsprocedure.

Handelwijze SVB

De SVB stuurt na de melding van de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach een beschikking aan de ouder die bekend is als aanvrager van de kinderbijslag. De SVB stopt met betalen van de kinderbijslag met ingang van het kwartaal volgend op de datum van de melding door de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach.

Uiteraard kan een klant van de SVB het niet eens zijn met de maatregel. Hij/zij kan dan bezwaar indienen bij de SVB. De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach die de melding heeft gedaan dat niet aan de vereisten in de Leerplichtwet wordt voldaan, kan in de bezwaarprocedure worden gevraagd schriftelijke informatie te leveren. Eventueel kan de ambtenaar worden gevraagd zelf aanwezig te zijn bij de hoorzitting.

Melding ongedaan maken

De leerplichtambtenaar/doorstroomcoach neemt contact op met de SVB om de melding ongedaan te maken als ouders en of jongere voldaan hebben aan de gestelde voorwaarden en het verzuim is geëindigd. Deze ongedaanmaking wordt schriftelijk bevestigd aan de ouders en de jongere.

2.20 Toelichting artikel 20

¹¹)Kamerstukken II 2008/2009, 31890, nr. 3, p.8 (MvT).

Artikel 20, melding aan de Inspectie van het onderwijs: Door de wetwijziging van de Leerplichtwet 1969 krijgt de minister van Onderwijs per 1 januari 2012 de bevoegdheid om een bestuurlijke boete op te leggen aan de directeur van een school of instelling. De bestuurlijke boete is een nieuwe sanctiemaatregel en kan worden opgelegd in gevallen waar een school volhardend bepalingen overtreedt. Voorheen was het de leerplichtambtenaar die de mogelijkheid had een proces-verbaal op te maken in dergelijke gevallen. De minister heeft de uitvoering bij de Inspectie van het Onderwijs neergelegd.

Deze overtredingen kunnen gaan over:

- 1) handelen in strijd met de leerplichtwet met betrekking tot
 - a) het verlenen van verlof voor vakantie dat slechts eenmaal voor ten hoogste tien dagen per schooljaar kan worden verleend en geen betrekking mag hebben op de eerste twee lesweken van het schooljaar.
 - b) het verlenen van verlof voor andere gewichtige omstandigheden dat voor ten hoogste tien dagen per schooljaar verleend kan worden door de directeur. Indien verlof wordt gevraagd voor meer dan tien dagen per schooljaar, besluit de leerplichtambtenaar, de directeur gehoord hebbende.
- 2) niet voldoen aan
 - a) het melden van een in- of uitschrijving van een leerling op een school binnen 7 dagen bij de leerplichtambtenaar
 - b) het terstond melden van een verwijdering van een leerling bij de leerplichtambtenaar
 - c) het informeren van de leerplichtambtenaar over het programma van de combinatie leren en werken dat door de jongere wordt gevolgd indien deze geen volledig onderwijsprogramma volgt
 - d) het melden van het verzuim van 16 uur in vier weken van een leerling op school via het Register Onderwijsdeelnemers van DUO bij de leerplichtambtenaar of het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen.

Alle inlichtingen die de leerplichtambtenaar in verband met de uitvoering van de wet verlangt moeten aan hem/haar verstrekt worden. Doet de school dit niet of onvoldoende, dan meldt de leerplichtambtenaar dit (via de signalenbox) bij de inspectie. Vervolgens neemt de inspectie dit signaal mee in haar regulier toezicht op de school. Bij urgente signalen neemt de inspectie direct contact op met de school. De inspectie kan de directeur van de school of instelling een bestuurlijke boete opleggen.

Wat betekent dit voor een gemeente?

Voor ouders en leerlingen blijven de bevoegdheden van de leerplichtambtenaar als toezichthouder onveranderd. De werkwijze van de inspectie is risicogericht en afgestemd op de gemeente.

Voorheen had de leerplichtambtenaar de mogelijkheid een proces-verbaal op te maken wanneer de directeur van de school of instelling de leerplichtwet overtrad. De keus om de signalering naar de Inspectie bij de leerplichtambtenaar neer te leggen is hierdoor voor de hand liggend.

Voor een eventuele signalering aan de Inspectie dient de leerplichtambtenaar eerst het gesprek met de school aan te gaan om de situatie te verbeteren. Deze stappen worden in een dossier vastgelegd.

Dossievorming is noodzakelijk voor een goede procesbegeleiding en de inhoud wordt bij signalering aan de Inspectie overgedragen.

De leerplichtambtenaar is veel in school aanwezig. Hij/zij mag enkel de aanwezigheidsadministratie van leerlingen inzien indien hij/zij een vermoeden heeft van een strafbaar feit. Indien de leerplichtambtenaar waarneemt dat de school of onderwijsinstelling de Leerplichtwet niet naleeft, dan kan dit een reden zijn tot het geven van informatie en advies aan de school of onderwijsinstelling betreffende een goede uitvoering dan wel een verbetering van het verzuimbeleid van de school. Indien de school of onderwijsinstelling ondanks het advies van de leerplichtambtenaar de Leerplichtwet blijft overtreden dan is dat aanleiding voor een signaal aan de Inspectie van het Onderwijs. De wijze waarop de signalen aan de Inspectie van het Onderwijs worden gegeven zijn opgenomen in dit artikel van de instructie.

Elk van de twee toezichthouders (leerplichtambtenaar en Inspectie van het Onderwijs) heeft de bevoegdheden, die titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verleent aan degenen die als toezichthouder zijn aangewezen, voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van de toezichttaak nodig is (5:13 Awb). Daartoe behoren het betreden van plaatsen en de inzage van gegevens en bescheiden. Uit dit systeem volgt dat de leerplichtambtenaar toegang heeft tot de school en inzage heeft in de administratie voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van zijn eigen toezichttaak (dus jegens ouders en leerlingen) nodig is. De toezichttaak gericht tot scholen met bijbehorende bevoegdheden is bij de Inspectie van het Onderwijs belegd. De leerplichtambtenaar heeft wel een natuurlijke oog- en oorfunctie waar het gaat om het handelen van scholen in het kader van de leerplichtwet, de signaleringsrol.

Verstrekking van informatie aan andere overheidsorganen zoals de Inspectie van het Onderwijs, is toegestaan als gevolg van de Wet Justitiële en Strafvorderlijke Gegevens (WJSG).

2.21 Toelichting artikel 21

Artikel 21, jaarverslag leerplicht en effectrapportage Doorstroompunt: de bevoegdheid, liever nog de plicht, tot het uitbrengen van een jaarverslag over het gevoerde beleid inzake de handhaving van de leerplicht en de kwalificatieplicht en de resultaten daarvan (Leerplichtwet artikel 25) berust bij het college. Uit de aard van deze bevoegdheid vloeit voort dat deze niet kan worden gemandateerd (zie Awb artikel 10:3, lid 1). Het is de taak van de beleidsadviseur en de manager van het Leerplein om de nodige informatie voor het verslag te verzamelen, te ordenen en in de vorm van een voorstel te presenteren. Het verslag zal de kwantitatieve gegevens bevatten die aan het ministerie van OCW moeten worden gemeld, maar tevens ingaan op het gevoerde beleid.

De wettelijke bepalingen van de wetgeving Doorstroompunt geven aan dat een effectrapportage moet worden opgesteld, die – krachtens artikel 36 van de regeling regionale aanpak vsv – uiterlijk op 1 december bij de minister moet worden ingediend. In de bijlagen bij de Uitvoeringsregeling zijn de gegevens opgenomen die ten minste in de effectrapportage moeten worden opgenomen. De in dit artikel genoemde data zijn wettelijke termijnen.

2.22 Toelichting artikel 22

Artikel 22, samenwerking in de regio inzake leerplicht en Doorstroompunt: in het artikel in de instructie wordt beschreven hoe de feitelijke situatie is op het gebied van samenwerking binnen de regio, zowel op beleidsmatig, als op uitvoerend niveau. Samenwerking is van groot belang omdat de leerlingstromen gemeentegrensoverschrijdend zijn en we willen waken voor willekeur en rechtsongelijkheid.

De noodzaak is in ieder geval aanwezig als over deze onderwerpen nog geen regionale afspraken bestaan, of als uit de ervaringen blijkt dat de wel bestaande afspraken niet goed functioneren. De afstemming met het Openbaar Ministerie is ook van belang. Die vindt in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond in een apart overleg tussen OM en leerplicht uit het arrondissement plaats. In de instructie zijn de onderwerpen genoemd die in ieder geval onderwerp van regionaal overleg behoren te zijn. De agenda kan uiteraard (veel) uitgebreider zijn. In het derde lid zijn de punten genoemd waarover niet alleen gesproken moet worden (zoals bij de punten in het tweede lid), maar waarover ook duidelijke afspraken gemaakt moeten worden.

Omdat er tevens sprake is van de uitvoering van de Doorstroompunttaken, worden ook de onderwerpen die de wet aanduidt in het regionale overleg besproken.

Uiteraard zijn er ook de coördinerende taken, zoals:

- a. afspraken met de scholen, instellingen en organisaties over de inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten;
- b. zorg voor de totstandkoming van een regionaal netwerk van die scholen, instellingen en organisaties;
- c. organiseren en coördineren van de melding, registratie en doorverwijzing
- d. opstellen en bewaken van de begroting van de kosten;
- e. ontwikkelen en opstellen van de streefcijfers;
- f. opstellen van de effectrapportage.

Deze aan de wet ontleende opsomming kan uiteraard worden aangevuld met de onderwerpen waarover in de Doorstroompuntregio wordt gesignaleerd dat bespreking gewenst is.

2.23 Toelichting artikel 23

De contactgemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de coördinatie van het regionaal bestuurlijk overleg.

2.24 Toelichting artikel 24

Artikel 24, samenwerking met diensten en instellingen: het is de bedoeling om een actuele lijst van samenwerkingspartners te hebben. Gekozen is voor de vormgeving in een bijlage, maar opsomming in de instructie is ook denkbaar. In deze lijst horen de scholen en instellingen, de instanties die met jeugdzorg te maken hebben, de strafrechtelijke instanties en de instanties die met arbeid te maken hebben. Deze instellingen en diensten behoren geïnformeerd te worden over deze instructie. Zij horen ook tot de kring die het jaarverslag ontvangt.

2.25 Toelichting artikel 25

Artikel 25, beleidsontwikkeling: in het eerste lid is voorzien dat de 'eigen' gegevens op systematische wijze worden verzameld en verwerkt, zodat het regionale en het lokale beleid mede daarop gebaseerd wordt. De beleidscyclus wordt daarmee in belangrijke mate gediend.

Het tweede lid heeft betrekking op de verwerking van ontwikkelingen die zich buiten de eigen regio voordoen in het regionale en landelijke beleid. Daarbij moet uiteraard worden gedacht aan het leerplichtbeleid in strikte zin, maar ook ontwikkelingen in het onderwijs, in de jeugdzorg en dergelijke behoren daartoe, en afhankelijk van de omstandigheden kunnen ook bijvoorbeeld ontwikkelingen in het vreemdelingenbeleid, de justitiële organisatie of de arbeidsmarkt van belang zijn.

2.26 Toelichting artikel 26

Artikel 26, slotbepalingen: het eerste lid regelt dat alle betrokkenen op de hoogte worden gesteld van de instructie. Het tweede lid regelt de inwerkingtreding. Gekozen is voor 14 dagen na bekendmaking van het besluit dat een instructie is vastgesteld. Op dat moment wordt ook de 'oude' instructie voor de leerplichtambtenaar/doorstroomcoach ingetrokken.